

DIENOS KLAUSIMAI IR DAR ŠIS TAS

Su šiuo numeriu pradeda spausdinti garsaus rašytojo ir kalbėtojo monsignoro F. Sheen parašytą, o J. K. Tautmylo sulietuvintą veikalą "Vakary Civilizacijos Krizė". Skaitytojai šiame veikalė ras daug pamokinančių dalykų.

Rugpjūčio 21-mą Prezidentas Rooseveltas padarė rūstų įspėjimą ašies oficialams dėl nekaltų žmonių žudymo. Ypačingai naziai praktikuoja masinių nekaltų žmonių žudymą. Sakysim, kurioje nors okupuotoje šalyje kas nors nukauja nazių oficialą, tai nazių autoritetai suima 50 ar 100 žmonių ir juos sušauda.

"Civilizuoti žmonės, sako prezidentas Rooseveltas, senai priėmė pagrindinį principą, kad joks asmuo neatsako už kito asmens veiksmus." Prezidentas primena nazių oficialams, kad jų kriminališki darbai nebūs užmiršti, kad karu pasibaigus jie bus patraukti atsakomybėn ir atsiims nupelnytą bausmę.

Šia proga tenka pastebėti, kad naziai masinių nekaltų žmonių žudymą vykdo visuose okupuotose kraštuose, neišskiriant ir Lietuvos. Yra žinių, kad Lietuvoje už vieno nazio oficialo nužudymą jie sušauda po 200 nekaltų gyventojų, tuo tarpu kitose šalyse sušauda po 50 ar 25.

Kai Lietuvą okupavo bolševikai, prigarmėjo komisarių ir jie tuoj griebėsi rusifikacijos darbo. Dabartiniai okupantai naziai visu uolumu griebėsi germanizacijos darbo. Lietuvių laikraščiai turi duoti vokiečių kalba priedus, visame krašte steigiami vokiečių kalbos kursai, net radio daugiausia išnaudojamas vokiečių kalbos pamokoms. Suprantama, pavergti gyventojai turi toje valdo klausytis ir laukti dienos, kada galės pasakyti plūkams—lauk iš mūsų šalies!

LIET. REDAKTORIŲ SVEIKINIMAS PREZIDENTUI ROOSEVELTUI

New York. — Atlanto čarterio metinės sukakties proga, "Amerikos", "Tėvynės", "Vienybės" ir "Naujosios Gaidynės" redaktoriai pasiuntė Prezid. Rooseveltui tokio turinio telegramą:

August Fourteenth

Honorable Franklin D. Roosevelt,
White House, Washington, D. C.

On the first anniversary of the epoch making Atlantic Charter, we, the editors of Lithuanian language newspapers, transmit to You, our President, our sincere greetings and thanks. The principles of Your Atlantic Declaration gave new strength to the suffering mankind in its deepest struggle against totalitarian aggressors and particularly, the Americans of Lithuanian descent gained new courage and faith that Lithuania, the land of their ancestors shall be freed from nazi invaders and will regain full independence. Americans of Lithuanian descent are looking forward to victory under Your inspiring and able leadership.

ŠVENTO KAZIMIERO SESERŲ KONGREGACIJOS SUKAKTIS

Šių metų rugpjūčio 30-tą švenčia lygiai 35-ki metai nuo Švento Kazimiero Seserų kongregacijos įsteigimo.

Įžymiausiais jos steigėjais ir ugdytojais buvo a. a. kun. A. Staniukynas, a. a. Motina Marija, dar tebesidarbuojančios Motina Immaculata, Motina Concepta.

Per 35 gyvavimo metus kazimieriečių kongregacija labai daug nuveikė dvasiniu, kultūriniu ir tautiniu žvilgsniais.

Dabartiniu laiku kazimieriečių kongregacija turi 390 seserų, 26 naujokės ir 4

kandidates. Jos veda 33 pradžios mokyklas, 3 akademijas ir 2 ligonines. Jų veikla apima Jungtines Amerikos Valstybes, La Plata, Argentinoje. Jos savo veiklą sėkmingai plėtė Lietuvoje, bet užėję okupacijos ir karas tą darbą pertraukė. Kitam numerį bus plačiau apie kazimieriečių kongregaciją.

Sukakties proga, nuširdžiai sveikiname Šv. Kazimiero Seserų Kongregaciją ir linkime Dievo palaimos sėkmingai veikti Bažnyčios garbei, mūsų išsivijios ir tautos gerovei!

NAZIAI STROPIAI KONTROLIUOJA LIETUVOS GYVENTOJŲ MAISTĄ

Lisabonas, Portugalija.— Pacių nazių laikraščiai Lietuvoje plačiai aprašinėja policijos priemones maisto produktų kontroliavimui.

Produktų prekyba baisiai suvaržyta. Tą parodo kad ir šis įvykis. Neseniai naziai iškratė du garlaivius, kurie plaukiojo tarp Kauno ir Jurbarko. Keliviai pajutė nazių policija maisto produktus metė į Nemuną. Vis dėlto naziai 70 asmenų suėmė,

nors pas juos rado po mažą kiekį produktų.

Už menkiausių prasižengimų prieš maisto kontroliavimo pareidymus žmonės baudžiami išsiuntimu į priverstinio darbo stovyklas.

Kaip žinoma nepriklausomoje Lietuvoje žmonės niekad nebūdavo, nes maisto ten užtekėdavo. Tik užėję rudieji okupantai paima maistą savo armijoms, o darbūti Lietuvos gyventojai turi badauti.

VEL VARO Į "DARBO TARNYBĄ"

Jau buvome rašę, kad Lietuvos jaunimas vėl pradėta raginti stoti į Vokietijos "darbo tarnybą".

Į vokiečių tarnybą priimami jaunuoliai, gimę tarp 1921 ir 1924 metų. Tiems 7-tos klasės gimnazistams, kurie įstoja į "karo tarnybą", išduodami brandos atestatai. Jie jau nebeturėsia lankyti aštuntos klasės.

Šį kartą į "darbo tarnybą" priimami ne tik jaunuoliai, bet ir mergaitės, gimusių 1923 metais.

Coco Solo Naval Base, Panama Canal Zone. — Rugpjūčio 20-tą lėktuvo ir laivo susitrenkime žuvo 12 asmenų.

LIETUVOJE VEIKIA 63 GIRININKIJOS

Lietuvos "generalinėje srityje" šiuo metu veikiančios 63 girininkijos. Joms prižiūrėti esančios įsteigtos 9 urėdijos, kurių kiekviena turinti savo žinioje tarp 6 ir 8 girininkijų. Urėdų įstaigos esančios šiose vietose: Vilniuje, Švenčionyse, Panevėžyje, Šiauliuose, Telšiuose, Kėdainiuose, Panemunėje, Kazlų Rūdoje ir Kaišiadoryje.

WILLKIE VYKSTA RUSIJON

Washingtonas.—Buves republikonų prezidentinis kandidatas Wendell Willkie vyksta Rusijon. Jis vyksta su Prezidento žinia ir pritarimu. Willkie ketina atklyti ir kitas šalis.

"VOKIECIAMS AS NEPARDUODU..."

"Kauener Zeitung" aprašinėja atsitikimą, kai Kaune viena gėlių pardavėja vienam vokiečiui atšovusi: "Vokiečiams aš neparduodu..."

DU ŠIMTAI ŽUVUSIŲ IR SUŽEISTŲ

Vichy. — Čia gauta žinia, kad rugpjūčio 18-tą Bilbao mieste per religines ceremonijas sproguis bomba. Žuvusių ir sužeistų skaičius siekia 200 asmenų.

Charleston, W. Va. — Rugpjūčio 24-tą dėl potvynių žuvo 4 asmenys.

KETINA ATIDARYTI ALUMINO FABRIKĄ

Shenandoah, Pa. — Mūsų kietos anglies kasyklos jau šiek tiek pradėjo geriau dirbti. Betgi uždarbis, kaip visiems žinoma, nekoks. Todėl, ypatingai jaunimas išvažinėja į didmiesčius ieškoti gardesnės duonos.

Girdėt, netolimoje ateityje bus atidaryta naujas aluminio fabrikas Cressona, Pa., apie 20 mylių nuo Shenandoah. Tad nemaža vyrų, ketina važiuot geresnio darbo ieškoti. Raulas

SUNKI VALDININKŲ PADETIS

Lietuvoje išleistas įsakymas, pagal kurį valdžios įstaigų valdininkus galima perkelti į kitą tarnybos vietą. Tie valdininkai, kurie atsisako vykti į naują paskyrimo vietą, paleidžiami iš tarnybos ir siunčiami į priverčiama darbo stovyklas. Jie gali būti nubausti iki 1,000 markių. Toks valdininkas gali būti priimtas į valstybinę tarnybą ne anksčiau, kaip po vienerių metų.

ZELVŲ NUTEISE MIRTI UŽ PAKEITIMĄ APSAUŠTO

"Kauener Zeitung" (VII. 6) rašo, kad "vokiečių ypatingasis teismas" Kaune nuteisė mirti elektromonterį Stasį Zelvį, gyvenantį Kaune, Basanavičiaus alėjoje 6, už tai, kad jis, būdamas prikomandiruotas prie vokiečių karo komendantūros pakeitęs savo blogesnį apsiaustą geresniu, kuris pereitą žiemą buvęs paauktas vokiečių kariuomenei. Šis sprendimas reikiškas "įspėjimą visiems".

Naziai Perima Lenkų Dvarus ir Sodybas

Amsterdamo laikraštis "Europa - Kabel" praneša, kad prie Vokietijos prijungtose Lenkijos dalyse ligšiol vokiečiai paėmė 2,000 stambių dvarų ir 260,000 vidutinių ūkininkų sodybų bendro paviršiaus ploto 2.3 milijonų hektarų.

What You Buy With WAR BONDS

The 50-caliber Browning machine gun is one of the most efficient short range weapons used by U. S. Fighting forces. It is effective at ranges up to 2,000 yards and fires about 600 forty-five caliber bullets per minute.

One of these guns costs about \$1,500, while a thirty-caliber machine gun costs approximately \$600. Our fighting forces need thousands of these rapid-fire guns. Even a small town or community can buy many of them by utilizing the purchase of War Bonds. At least ten percent of your income in War Bonds every pay day will do the trick. U. S. Treasury Department

ALIJANTŲ KOMANDA PUOLĖ NAZIŲ BAZĘ DIEPPE, PRANCŪZIJOJ

PASTORIŲ MOLZAHN PRIPAŽINO KALTU

Hartford, Cnon.—Rugpjūčio 21-mą jury pripažino, kad istorinės Philadelphijos vokiečių liuteronų bažnyčios pastorius Kurt E. B. Molzahn yra kaltas už konspiracijas prieš U. S. ir už išdavimą ašies jėgoms militarių paslapčių. Jam gresia 20 metų kalėjimas.

Pastoriaus Molzahn bendradarbiai Gerhard Wilhelm Kunze, buvęs nacionalis Amerikos vokiečių bundo vadovas, nubaustas 15 metų kalėjimu, dr. Wolfgang Ebell, iš El Paso, Texas.—7 metų kalėjimu ir dr. Otto Willumeit iš Chicago—5 metų kalėjimu.

Penktas konspiratorius, rusų fašistų vadas Anastazius A. Vonsiatyky dar prieš Molzahn teismą buvo pasmerkėtas 5 metų kalėjimu.

Sprogusi Granata Užmušė Du Ūkininkus

Švenčionių apskrities ūkininkai—Bronius Zyblevskis iš Šeškinės kaimo, Kazys Virončius iš Traniškių ir Antanas Binčiukas iš Binčiukų kaimo surado granatų ir bandė ją atidaryti. Granatai sproguo, du ūkininkai buvo užmušti vietoje, o trečias sunkiai sužeistas.

Naziai Lietuvą Laiko Atpuolusia Valstybe

"Frankfurter Zeitung" (VI. 28) nagrinėja Karaliaučiaus uosto padėtį. Laiskraštis išveda, kad šis uostas dabar aptarnaujamas didžiulius plotus, kurie atsiradę, "atpuolus nepriklausomai Lietuvos valstybei".

PROF. ERETAS GYVENA SVEICARIJOJ

Neseniai USA pasiekė laiškas nuo prof. Ereto, rašytas balandžio 16 d. Prof. Eretas su šeima dabar gyvena Friburge. Jis jaučiasi laimingas, kad galėjo išgelbėti visą šeimą. Jis ir jo šeima sveikina prof. Pakštą, Pakštienę, Laučką, Vaičiulaitį, K. J. Prunskį ir visus tuos, kurie dar juos atsimena.

Prof. Eretas dar prašo sekančių pranešimų perduoti, kurį jis gavo per Raudonąjį Kryžių:

"Antanina Salkauskaitė, Ostland, Kaunas, Trakų batvė 12a. b. I prašo Juozą Eretą sekančių pranešimų perduoti: Stasys neseniai mirė nuo plaučių uždegimo. Vanda ir Viktoras Labanauskai ištremiti į Sovietų Rusiją. Jų gyvenamoji vieta nežinoma. Praneškite viską Pakštui."

Eretas mano, kad gal apie tremtinių likimą bus galima ką nors sužinoti iš Sibiro.

Karo pramonės komiteto pirmsėdis Donald M. Nelson ketina pašalinti visus valdininkus, kurie neparodo reikalingo stropumo ir rūpestingumo savo pareigų atlikime.

BRAZILIJA PASKELBĖ VOKIETIJAI IR ITALIJAI KARĄ

DIDŽIAUSIAS AMERIKIEČIŲ KONVOJUS PASIEKĖ ANGLIJOS UOSTUS

SOLOMONŲ SALOSE AMERIKIEČIAI NUKOVĖ 670 JAPONŲ

Rugpjūčio 19-tą stipri alijantų komanda išiveržė į pajūrio tvirtovę Dieppe, nazijų okupuotoje Prancūzijoje. Komandoje dalyvavo amerikiečiai, kanadiečiai, anglai ir laisvieji prancūzai. Tikras alijantų skaičius neskelbiamas, vienok kautynių liudininkai spėja jų būta apie 10,000. Tai buvo didžiausia alijantų komanda šio karo eigoje. Kautynės buvo didelės ir abiejų pusių nuostoliai dideli. Alijantai vartojo karo laivus, tankus ir apie tūkstantį lėktuvų. Alijantai pradėję 95 lėktuvų, vienok prieš nuostoliai žymiai didesni. Spėjama, kad šiose kautynėse naziai praradė trečdalį vakarinio oro laivyno jėgų. Alijantų kareiviai sunaikino amunicijos ir karo sandėlius, artillerijos baterijas ir radio stotį. Ši alijantų ataka davė daug patyrimo dėl sekančių atakų, taigpi davė progos patirti nazijų jėgas.

Rugpjūčio 20-tą Maskva pripažino, kad nazijų jėgos užėmė Krasnodaro miestą.

Rugpjūčio 21-mą Maskva pripažino, kad Stalingrado fronte naziai pradėjo stiprią ofensyvą ir kad raudonoji armija užleidusi kai kurias pozicijas.

Rugpjūčio 21-mą paskelbta, kad Solomonių salose amerikiečiai marinali nukovė 670 japonų, kitus 30 paėmę ir nelaisvę. Japonų mėginimai prasilaužt pro ameri-

kiečių linijas ir pristatyt sustiprinimų, nepavykę. Amerikiečių nuostoliai, palyginti su priešais, yra nežymūs — 28 marinali nukauti, 72 sužeisti.

Rugpjūčio 22-rą didžiausia Pietų Amerikos valstybė Brazilija paskelbė karą Vokietijai ir Italijai. Mat, vokiečių ir italų submarinai be apsistojimo skandina brazilų laivus.

Brazilija turi virš 40 milijonų gyventojų.

Rugpjūčio 23-čią 47 japonų lėktuvai puolė Darvino lėktuvų stotį, Australijoje. Alijantai sėkmingai atmušė ataką ir sunaikino 13 priešų lėktuvų.

Rugpjūčio 23-čią paskelbta, kad didžiausias šio karo amerikiečių konvojus pasiekė Anglijos uostus. Nugabenta apšėčiai kareivių ir karo reikmenų. Antro fronto atidarymo galimybes stipriai padidėjo.

Paskiausiomis žiniomis, naziai, neatsižūrėdami nuostolių, slenka pirmyn prie Stalingrado ir Grozny, kur randasi dideli aliejaus saltiniai. Jei gi bolševikams pavyks atsilaikyti prie Stalingrado ir Kaukaze, tai naziai gali susilaukti Rusijoje sunkių dienų. Už tai Hitleris siunčia atsargas, kad atsiekti laimėjimai nevirstų katastrofa.

Dunnville, Ont. — Rugpjūčio 20 lėktuvo nelaimėje žuvo 6 asmenys.

BRAZILIJA KONFISKUOJA NAZIŲ IR ITALŲ LAIVUS

Rio de Janeiro.—Brazilija paskelbus karą Vokietijai ir Italijai pirmiausia griebėsi valytis nuo ašies agentų. Daugelį įtartinų šnipų areštavo, kiti galvotrukčiais spruko į kaimyniškas respublikas.

Rugpjūčio 24-tą Argentinos vyriausybė uždarė tris ašies bankus, kurių turtais siekia \$35,000,000 ir konfiskavo 17 ašies laivų.

Generalinė mobilizacija vykdoma laipsniškai. Pirmiausia sustiprinamos strateginės vietos.

Brazilijos karo laivynas nėra didelis, bet prekybinis laivynas gana gausus.

Brazilija paskelbė vokiečiams ir italams karą po to, kai jų submarinai nuskandino apie 20 brazilų laivų.

KUOPŲ SEKRETORIŲ DEMESIUI

Išmokėjimams paskubinti visas ligonių blankas, mirimų liudymus ir aplikacijas prašau siųsti tiesiai į Centro Ofisą adresuodami:
DR. A. G. RAKAUSKAS,
73 E. South St., P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.

GARSAS

LIETUVIŲ R. K. SUSIV. AM. OFICIALIS ORGANAS
Išleina Ketvirtadieniais Radaguoja M. ZUJUS

PRENUMERATOS KAINA:
U.S. Jungt. Valst. metama \$2.00, pusė metų \$1.00; užsieniuose metama \$3.00.
Skelbimų kainos sulig pareikalavimu.

LITHUANIAN R. CATH. ALLIANCE OF AMERICA
OFFICIAL PUBLICATION "GARSAS"
Published every Thursday by the Lithuanian R. C. Alliance of America.

YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
United States of America \$2.00, Foreign countries \$3.00. Single copy 5c.
Advertising rates on application.

"GARSAS"

73 East South Street (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
PHONE: Wilkes-Barre 3-4711

DAUGIAU PASIRIŽIMO IR DARBO

Pasklidusi žinia, kad Anglijos vyriausybė išbraukusi iš ambasadorių ir ministrų sąrašo Lietuvos, Latvijos ir Estijos atstovus blogai nuveikę visų Baltijos kraštų žmones.

Iki šiol Amerikos lietuviai tvirtiausiai viltis dėję ir dviejų didžiausių demokratijų pergalę — Jungtinių Amerikos Valstybių ir Anglijos. Anglijai padarius netikėtą žastą, kilo abejonų, įtarinėjimų, kad ji pradeda nusileisti Maskvos spaudimui. Kad Maskva neatšauktų ir neatsizada Baltijos respublikų, kurias ji buvo jėga pasiglemžusi, tai mums nepaslapstis.

Kaip didelės, taip ir mažos tautos nori laisvės ir nesigali didžiausių aukų jai apginti. Lietuvių tauta, kaip ir daugelis kitų nūnai pavergtų tautų, begaliniai nužiūgo išgirdus apie Atlanto čarterį, kuris reikalauja didelių ir mažoms tautoms teisių ir galimų saugiai gyventi savo teritorijose. Pačioje Lietuvoje, kurioje laiko suspaudusi geležinė nazių ranka, žmonės išgirdę apie Atlanto Čarterio siekimus, neatsizūrėdami į didžiausią savo laisvę ir gyvybės pavojų, pademonstravo savo džiaugsmą gausingomis demonstracijomis.

Nežiūrint šiokių ar tokių šešėlių, Atlanto Čarteris patiekia šviesiausiu vilties žiburėliu tautoms, kurios tapo agresorių aukomis. Kaip pirmame pasaulio kare, taip ir dabartiniame nulemtųjų vaidmenį suvaidins Jungtinės Amerikos Valstybės. Amerikos vyriausybė griežtai stovi, kad visos tautos, kurios tik nori ir pajėgia savarankiai gyventi, būtų laisvos ir nepriklausomos. Juk tam ir aukojami milijonai sveikliausių vyrų, didžiausi dvasiniai ir materialiai turtingai, kad agresija būtų sunaikinta, pavergti žmonės išlaisvinti.

Iš tikrųjų, būtų pasityčiojimas iš gražių pažadų, kilniausių principų, jeigu po šio karo milijonai žmonių, prieš jų norą, būtų nubrūsti į svetimą vergiją ir prispaudę.

Lietuviai, latviai ir estai, deja, nėra didelės tautos, bet jos ganėtinai parodė sugebėjimą savarankiai gyventi, palaikyti gerus santykius su savo kaimynais ir stebino pasaulį savo pažanga.

Pereito pasaulinio karo metu galimybės gauti laisvę ir nepriklausomybę išskristalavo tik pačioje karo pabaigoje. Tikėjime, kad ir šio karo pabaigoje taip atsitiks. Agresoriai jau prisilakė kraujo. Netrukus jų pačių sudarytoje kraujo jūroje jie pradės skęsti ir pražūti.

Lietuva vėl prisikels. Tik nenusiminkime ir nenuleiskime rankų. Tegų atgyja pirmojo pasaulinio karo laikų Amerikos lietuvių pasiryžimas, veiklumas ir entuziazmas. Rengkimės politinei ir ekonominei kovai. Stiprinkime Lietuvai Gelbėtiną Fondą, kuris šelpia lietuvius nukentėjusius dėl okupacijų ir karo. Neduokime išmirti badu ir nuo epidemijų lietuvių inteligentams ištreptiems į Sibirą. Stiprinkime fondą ir politinei akcijai, nes sustojus dundėti kanuolėms reiks siųsti delegacijas ir svarbias konferencijas netik Amerikoje, bet ir Europoje.

Didžiausiu nuosirdumu remkime Amerikos pastangas laimėti karą, nes tik šiai šaliai laimėjus agresija bus pašalinta. Išpirkti karo bonai ir ženklai, rėmimas Raudonojo Kryžiaus ir kitų patriotinių organizacijų bus stiprus argumentas, kuomet reiks atsikreipti į Washingtoną prašant užtarymo Lietuvai.

Už Lietuvos laisvę pakels savo balsą ir lietuviai kariai kovojantys po Amerikos ir kitų demokratijų vėliavomis. Jų bus tūkstančiai. Tarp jų dabar randasi pasižymėjusių didvyriškais žygiais. Už tai gerą darbą atlieka lietuvių parapijų klubai ir tos organizacijos, kurios sistematiškai registruoja lietuvius tarnaujančius militarėje Amerikos tarnyboje.

Taipgi labai svarbu organizuoti. Stiprinkime savo organizacijas. Štai artinasi generalinis LRKSA naujų narių vafus. Visi Susivienymo veikėjai ir rėmėjai kviečiami stoti į darbą.

NAZIAI IŠNAUDOJA LIETUVOS RADIO STOTIS

"Kauener Zeitung" aprašinėja Vilniaus ir Kauno radijų stoties veikimą. Laikraštis sako, kad pradžioje šias stotis būvusi perėmusi vokiečių kariuomenė, o paskum, pereitų metų rugpjūčio mėnesį perdavusi jas vokiečių civilinei administracijai. Dabar Vilniaus ir Kauno sudarančios "reicho radijų bendrovės" dalį. Vilniaus stotyje iš pradžių dirbo 4 vokiečiai, o neseniai atsistovos dar dvj vokiečiai. Programa susidedanti iš vokiškos ir lietuviškos dalies. Vokiečių programa beveik išimtina perduodama iš Vokietijos. Iš Vilniaus stoties eina duodami patarimai Lietuvos ūkininkams. Kauno stotis teikianči vokiečių kalbos pamokas lietuviams.

Apžvalga

BALTIJOS VALSTYBĖS TURI DRAUGŲ

Dienraštis "Draugas" nurodo, kad Baltijos valstybės turi draugų. Tą parodo daugumos valstybių atsiskakymas pripažinti bolševikų ir nazių okupacijas.

"Kaip gerai yra žinoma, Maskva daro didžiausiu spaudimu ne tik Londoną, bet ir į Vašingtoną, kad pripažintų Baltijos Valstybes Sovietų Rusijai. Tačiau Maskva savo tikslo neatsiekė. Tiesa, Anglija pasukutiniu laiku šventos ramybės dėliai nebeįėjusi Baltijos valstybių pasiuntinybių ir savo oficialią diplomatinę sąrašą, tačiau jų personalui leidžia naudotis seniau turėtomis privilegijomis. Nors tasai elgesys nėra džiuginantis, bet vis tik dar nereikia, kad Maskva bus jau visai laimėjusi 'diplomatine kovą' Baltijos kraštų klausimu. Vis tik anglių politikai dabar Baltijos klausimo neriša. Palieta ji pokariniams pasitarimams."

NAZIAI RENGIA SI ZIEMAVOJIMUI

"Naujienos" rašo, kad naziai turi tik apie 10 savaičių patogesnio laiko savo žygiams Rusijoje.

"Vokiečių karo vadovybė jau visai nekaba apie tai, kad rusai šiemet būsią galutinai sumušti. Ji žino, kad frontas rytuose šiais metais dar paliks ir kad nacių armijos teks praleisti Rusijoje antrą žiemą. Iš kai kurių pranešimų galima numanyti, kad Hitlerio generalai jau daro pasiruošimus žiemos sezonui centralinėje ir šiaurinėje Rusijos dalyse."

ISPEJANTI PASTABELE Savaitraštis "Amerika"

"Rugpjūčio 16 d. 'The New York Times' savo įžanginiame straipsnyje apie Atlanto Čarterį turėjo labai neatsargų sakinį: 'Mes daugiau nebetikime, kad mažos valstybės gali būti suvereninės.'"

DAR APIE KOLONIZACINIUS IR EKONOMINIUS NAZIŲ PLANUS

"Neue Zuercher Zeitung" patraukia straipsnį, kurį paskelbė "Voelkischer Beobachter", vokiečių nacional-socialistų partijos vyriausias organas. Tame straipsnyje įsakmiai sakoma, kad po šio karo vokiečių tauta busianti "valdovų tauta". Ji permisianti viso Europos kontinento valdymą. Pasak laikraščio, "nei viena tauta ligšiol neturėjo tokių ekonominių perspektyvų", koikia po karo atsidadysią vokiečių tautai.

"Frankfurter Zeitung" įsidėjo oficialinės vokiečių telegramų agentūros santrauką kalbos, kurią Hannoverėje pasakė Backe, einas Vokietijos žemės ūkio ministro pareigas. Savo kalboje jis, tarp kita ko, pareiškė, kad vokiečių kariuomenės užkariavimai "pašalino erdvės klausimą". Dabar "žemės turime pakankamai. Šimtams tūkstančių naujakurių šeimų bus sudarytas sveikas pragyvenimo šaltinis". Ateityje ir pačioje Vokietijoje ūkiai busia pertvarkyti, turint galvoje užkariatų plotų apgyvendinimą.

"Kauener Zeitung" (VII 6) atspausdino straipsnį, pavadintą "Europos ūkininkai Rytuose". Straipsnio pradžioje padėta pastaba,

"Panašių mintių kiti laikraščiai ir ankačiau nevedavo viešai pareikšti, bet 'New York Times' visada stovėjo už visų tautų, didelių ir mažų, lygias teises. Tokio dienraščio neigiamas pasisakymas mažųjų tautų suverenumo reikalui labai įspėjantis. Matyt, iš kažkur pradėdama viešumon stumti mintis, ruošianti amerikiečių visuomenę pamazū nusiakuti nuo idealingojo amerikietiško kelio, kurs buvo mažųjų tautų viltis.

"Mažųjų tautų suverenumo — laisvės ir nepriklausomybės — draugai turėtų būti budresni; reikia rūpintis, kad jie atitinkamoje įstagoje neventų savo įtakos."

GERMANIZACIJA VYKDOMA VISU TEMPU

Karas dar tik įsisiūbuoja, alijantų jėgos didėja. Neatsizūrėdami į tai, vokiečiai okupuotuose kraštuose jau vykdo germanizaciją. Tai germanizacija palietė ir Lietuvą. Apie tai "Vienybė" taip rašo:

"Tuo tarpu Lietuvoje vokiečiai sparčiai vado germanizavimo planą. Vietovardžiai laipsniškai keičiami iš lietuviškų į vokiškus vardus. Junimas mokyklose mokomas ne tik vokiečių kalbos, bet bandoma jiems įkvepti ir vokišką galvosena. Kauno radijo stotis dabar beveik išimtinai transliuoja lietuviams vokiečių kalbos pamokas. Lietuvos vyrai nuolat raginami ir viliojami į vokiečių sukurtą 'darbo tarnybą'."

"Negali būti jokios abejonės, kad vokiečiai visokiais būdais bando ir bandys panaikinti visas buvusias nepriklausomas valstybes ir jas prijungti kitiems valstams. Prieš kurį laiką buvo net kalbama apie kūrimą Didžiosios Lietuvos Kunigaikštystės ir buvo kalbama apie kažin kokią savivaldą. Tačiau visa tai aiškiai rodo į vieną tašką — Lietuvos ir kitų valstybių visišką pavergimą, o pavergtų žmonių išnaudojimą ir vergijos pančių užėjimą."

SALIES MINERALŲ RESURSAI

Ar Amerikos mineralų resursai neišsėmiami?

Zinomas minkštos anglies kiekis, pagal garsaus ekonomisto Stuart Chase, gali išilaikyti 4-000 metų, bet žinomas kiekis "tungsten" gali būti suvartojamas 8 metus nenustojama gamyba. Aliejaus (tikimas šiekis šalies neišsėmiamas produktas), turėsime neilgiau 15 metų, jeigu naujos versmės nepasirodys.

Zurnalas "Building America" kartodamas p. Chase išsrovakimus gegužės mėnesio laidoje, prašo šalies imtis žygių prieš išekvojimą Amerikos turtingų mineralinių resursų. Žinomas šiekis kitų mineralų yra — kietosios anglies 200 metų; vario 15 metų; švino 15 metų, cinko 20 metų ir "vanadium" 15 metų.

Kada šie resursai išnyks. Jungt. Valstybės turės importuoti ty mineralų iš kitų šalių, jeigu valdžia prieš išnykimą neras naujų depozitų, arba jeigu nevertos kitą medžiagą jų vieton. Karo reikalavimai irgi pagreitino suvartojimą šalies metalų ir mineralų.

Kad nors trūkumas kai kurių mineralų pasirodo neišvengiamas pagal "Building America", mes galime sulaukyti išbaigimą kitų produktų — kaip aliejaus, natūralio gazo ir anglies — jeigu tik sustabdysime jų išekvojimą. Iš visų medžiagų aliejaus išekvojimas yra didžiausias.

Varžybos tarpe asmenų ir kompanijų praturtėti lengvu keliu yra svarbiausia aliejaus ekvojimo priežastis.

Zurnalas sako, kad blogi būdai ir neatsakančios biznio praktikos išekvoja keturias statines aliejaus dėl kiekvienos statinės produkto už pardavimą.

Anglies ir daug ekvojama. Kampanijos kasdavo prie viršaus ir šiausias gaus (veins) dabar turi daug giliau kasti kas daugiau pinigų kaštuoja. Ir jos priverstos imti angli iš beveik išbaigusių vietų, tas ir brangus darbas.

Įvairios federalės valdžios agentūros, ypač Jungt. Valstybių Kasyklų Biuras, veikia sulaukyti išekvojimą šalies mineralų. Kai kurios privačios kompanijos padeda. Ir mokslininkai ieško naujų būdų, kaip gauti daugiau gazolino iš aliejaus, didesnę elektrinę jėgą iš anglies ir tt.

NAMINIS FRONTAS

(SIS YRA VIENAS IS SERLIOS SAVAITINIŲ KARO PRODUKCIJOS TARYBOS STRAIPSNIŲ)

Praeitą savaitę Amerikos karinių jėgų, armijos ir laivyno, ir Anglijos darbo valdai kalbėjo per radio į produkcijos fronto kovotojus apie gamybos krizę.

Tose visose kalbose — Armijos ir Laivyno komandierių tolimuose karo frontuose, Karinės Tarybos oficialių, darbo vadų — pagyrų nebuvo. Pripažinta, kad mes daug nuveikėme, daug pasiaukojome ir toli nuprogresavome. Bet visi sutiko su Elmer Davis, Karo Informacijų Ofiso Direktorium, kada jis sakė: "Mes tikrai pralaimėsime, jeigu nepadauginsime produkavimą žaliavos medžiagos — jeigu vyrai kasyklose ir lentpiūvių stovyklose negamins daugiau plieno, vario ir medinės medžiagos." Prezidentas sakė: "Mes tik pradėjome."

Admirolas Leahy, kuris užėmė Prezidento padėjęjo vietą, kaip štabo viršininkas, sakė: "Visame pasaulyje pergalėti žmonės laukia. Jeigu mes amerikiečiai pralaimėsime, prancūzai, olandai, čekoslovakai, lenkai, graikai, norvegai pralaimės su mumis. Rusija, Kinija, Danija, Olandija ir Belgija laukia ir kovoja šalia mūsų."

Jungt. Valstybių Armija pradėjo vaju įtraukti 100-000 patyrusių mechanikų ir technikinių darbininkų ir oro jėgą, "signal corps" ir artilerijos departamentą. Eiziniai kvalifikuoti vyrai tarp 18 ir 44 m. bus priimti, po paluosavimu iš vietinės drafto tarybos (boardo).

Suo, geriausias žmogaus draugas, vėl šaukiamas į pagalbą.

Dėdei Samui reikia 125-000 sunų dėl ginkluotų jėgų — neatnešti laimės mūsų kareiviams ir jureiviams, bet padėti karo pastangai.

Je reikalingi sargybos darbams. Sunies amžius turi būti nuo 1 iki 5 metų, bet ypatingai gabūs sunys bet kurio amžiaus bus priimti.

Armija įsteigė priėmimo ir lavinimo centrus sunų korpusui Front Royal Quartermaster Depot, Virginijos valstijoje. Istojimo aplikacijas galima gauti iš Dogs for Defense, 22 East 16th St., New York City.

Užkandžių dėžutės (lunch-box) yra svarbi kovos dalis už laisvę. Valdžia prašo visų šeiminių ir motinų prisidėti prie svarbaus darbo pagerinti Amerikos karo darbininkų sveikatą. Galima sutauptinti mažiausia 80-000,000 darbo dienų šiemet, jeigu tik darbininkai bus tinkami. Tas reiskia, 14,000 daugiau bombonešių, 10 karo laivų ir 33,000 tankų padėti mums laimėti karą.

Raudonasis Kryžius pradėjo vaju rekrutuoti 3,000 registruotų slaugių per mėnesį, kad sutikti su ginkluotų jėgų reikalavimu. Armija reikalauja 2,500 slaugių ir Laivynas 500. Kvalifikuoti, slaugės privalo būti registruotos slaugės, baigusios pripažintą slaugių mokyklą, būti mažiau 40 metų amžiaus, gerą sveikatą ir neištekėjusios.

Taupymas liečia viską kasdieniniame gyvenime.

Mes prašomi vartoti abi pušes rašomojo popierio, prašomi laikyti savo automobilių garaže sekmadieniais, atsargiai vartoti arbatą ir kavą, ir taip toliau. Tai patriotinis taupumas.

Civiliai turi branginti ir taupyti visus naminius daiktus ir visokius įrankius, ypatingai elektrinius. Šie įrankiai taupo laiką, kurį galima vartoti kitam darbu, labdarybei, poilsiui ir civilijai gynymai. Kada šie įrankiai išsinešios naujų nerasiame kaimyniškose krautuose.

Kada mūsų skalbiama mašina susigadins, reikės drabužius skalbti ant paprastos skalbiamos lentelės. Namus išvalysime paprasta šluota, kada nebebus galima pataisyti elektrikinį valytoją. Ir kada mechaniškas šaldytuvai sustos ežes turėsime vėl pirkti ledo ir vartoti senoviską šaldytuvą. Ir be visokių patogių įrankių pusryčiams gaminti, pirmutinis šeiminiškės dienos darbas bus daug ilgesnis. Netikėkite kad kitaip bus — turime labai atsargiai prižiūrėti kasdien vartojamus daiktus, kad jie būtų gerame padėjime ligi karo pabaigos.

Bomba gali būti tokia pavojinga jūsų užpakaliniame darželyje, kaip kovos lauke ir todėl mums šiandien reikia tūkstančių civilijų saugotojų, kurie bus ypatingai išlavinti saugoti gyvybę ir turtą. Civilijų apgynimas susideda iš daug daugiau, negu tik oro atakos "wardenų".

Gal priešui nepasiseks čia vartoti dujų. Bet turime būti prisirengę. Karo Departamento vedamos Civilian Defense mokyklos organizavo ir lavina "Decontamination Squads", kurie tinkamai apsirėdę su tinkamais įrengimais dirbs kur tik dujos pasirodys.

Prie Emergency Public Works Service yra "Demolition and Clearance and Road Repair grupės, ir jų uždavinys yra laikyti vieškelius atdarus, gatves nuvalytas, igriuvimus pašalintus ir tt.

Jeigu nelaimė kirs Ameriką naminiame fronte, tuoj pradės veikti Citizen's Defense Corps, Bomb Reconnaissance agentai, Utility Repair darbininkai, Drivers Corps, Messengers, Chaplains ir Staff Corp — todėl šiandien Civilian Defense reikalauja daugiau savanorių prisidėti prie šio būtinai svarbaus darbo. O. W. I.

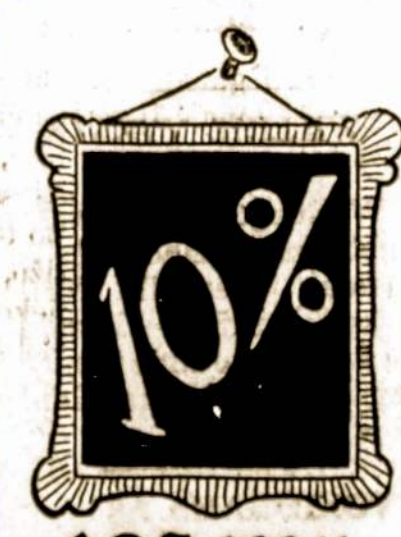
VOKIETINA LIETUVOS VIETOVARDŽIUS

"Kauener Zeitung" redaktorius Martin Kakies paskelbė kelis straipsnius apie savo keliones po Lietuvą. Tuose straipsniuose Raudonė vadinama "Bayernburg", Vilkija — "Wilkenburg", o Jurbarkas — "Georgenburg".

AUSROS VARTAI NENUKENTEJĘ

Iš "Wilnaer Zeitung" įdėto vieno aprašymo matyti, kad Ausros Vartai Vilniuje yra sveiki. Anksčiau buvome gavę žinią, kad jie esą nukentėję per bombardavimą.

Prisidėkite Likučiais!

ARE YOU putting Ten Per Cent of your Income into U.S. War Bonds & Stamps?

It's going to cost Billions to Run the Jet! Buy U.S. War BONDS & STAMPS.

MŪSŲ VISUOMENĖ IR MŪSŲ LRKSA

Praėjusią savaitę įvyko pusrūšinis ir poseiminis Lietuvos R. K. Susivienymo Amerikoje Vykdamosios Tarybos (centro valdybos) suvažiavimas. Jis įvyko Wilkes-Barre, Pa., kaip ir paprastai, nes tame mieste yra Sus-mo centro rastišinė ir iš ten išeina šios organizacijos laikraštis "Garsas".

Šiuo metu visų organizacijų veikimas vienu ar kitu būdu yra apsunktas. Turi sunkumų ir lietuviai draugijos. Nėra išimtimi nė mūsų senoji ir didžioji organizacija—Lietuvių R. K. Susivienymas Amerikoje.

Džiugu, vis tik, konstatuoti, kad mūsų Susivienymas puikiai sugeba nugalėti sunkumus ir kliūtis. Jis, kaip iš vykdamosios tarybos narių raportų paaiškėjo, ir šiais laikais ne tik stipriai laikosi, bet ir žymią pažangą daro. Toji pažanga reiškiasi ir turto didėjimu ir narių augimu.

Nors ši pusmetį (nuo sausio 1 d. iki liepos 1 d.) narių mirtingumas buvo gana didelis (tuo laiku mirusiųjų šeimoms išmokėta \$63,400.00), tačiau pomirtinių arba apdraudus skyriaus fondas yra stiprus. Planingai ir saugiai daromi organizacijos pinigų investimentai tą fondą, kad ir prie didesnio narių mirtingumo, palaiko gerame stovyje. Ypač stiprus yra pašalpos ligoje, jaunamėčių ir labdarybės fondai. Kiek silp-

nesnis yra taip vadinamas lėšų fondas, kuris ir praecityje nepasizymėjo stiprumu. Vykdomoji Taryba dėl jo daug galvosūkių turėdavo. Jis ir seimuose sukeldavo daug ginčų. Bet praėjusiam Vykdamosios Tarybos susirinkime praveistas nutarimas bizniškai persitvarkyti, manoma, ir lėšų fondą pakels.

Sekretorius Vincas Kvetkas, kuris gražiai tvarko LRKSA reikalus, raportavo, kad dabar organizacijos yra virš vienuolikos tūkstančių narių. Aiškus paaušimas. Prieš keletą metų Sus-me tebuvo apie dešimtį tūkstančių narių. Augimas prasidėjo nuo 1938 metų. Ir, reikia tikėtis, jisai nesustos, nes mūsų visuomenė vis labiau ima suprasti stipresnio susiorganizavimo reikalą ir labiau vertina savasias draugijas ir organizacijas.

Vykdomoji Taryba priėmė sekretoriaus Kvetko paruoštą nuolatinio naujų narių įgyvenimą planą ir turi daug vilčių, kad tuo planu bus išjudinta įgyvenš darba ir kuopos ir apskritys ir tuo būdu mūsų garbingasis Susivienymas ir ateity nesustos augęs ir nariais ir turtais.

Malonu yra konstatuoti ir tai, kad LRKSA ir savo tvarką ir visą veikimą vis labiau ima derinti prie laikų dvasios, prie besikeičiančių gyvenimo sąlygų, nenukrypdamas nuo savo idealo—tarnauti Dievo garbei, savo tau-

tai, savo kraštui ir palaikyti lietuvuose krikščioniškąjį broliškumą. Tai organizaciją daro gyvesne ir reikšmingesne. Čia suminėta keletas reiškinų: išpriskimas U. S. karo ir kitokių bonų už šimtus tūkstančių dolerių; kreipimas kuo didžiausio dėmesio į mūsų jaunimo reikalus; šimtaprocentinė pagalba Amerikai ir Jungtinėms Tautoms karą laimėti ir gilus susirūpinimas Lietuvos išlaisvinimu.

Nors Lietuvių R. K. Susivienymas Amerikoje yra fraternalinė apdraudus ir pašalpos centralinė (national) organizacija, tačiau iš viršiau paduotų kelių pavyzdžių ir iš praecities darbų matome, kad jai gyvai rūpi visos mūsų visuomenės reikalai ir tautos gerovė. Dėl to Vykdamosis Komitetas, skelbdamas naujų narių vąj, nusitarė kviesiti į LRKSA ne vien tik tuos lietuvius katalikus, kuriems yra būtina gyvybės apdrauda ir ligoj pašalpa, bet ir visus tuos, kurie, vedami Dievo ir artimo meilės, patriotizmo ir krikščioniškojo fraternalizmo, nori darbuotis platesniu mastu ir praktiškai būdu prisidėti prie realizavimo tų idealų, kuriais turi gyventi kiekvienas sąmoningas Amerikos lietuvis katalikas, suprantas, kad nesidėdamas prie savųjų organizacijų ir nesirūpinamas jų likimu, netiesioginiu būdu skriaudžia visą mūsų katalikiškąjį ir tautiškąjį sąjudį.

L. Šimutis, LRKSA Prezidentas

MILŽINIŠKA JUNGTINIŲ VALSTYBIŲ VYRŲ-PAJĖGŲ JĖGA

Jungt. Valstybės dabar organizuoja vieną iš didžiausių jėgų pasaulio istorijoje kovoti ašies jėgoms— agresijos ir priešpaudos — tai yra vyrų-pajėgų jėga.

"Kiekvienas amerikietis turi vietą šiame totaliniame kare", pareiškė Paul V. McNutt, Jungt. Valstybių Vyrų-pajėgų Komisijos pirmininkas. "Vienas iš kiekvieno trijų vyrų tarpe 20 ir 65 m. kovoją ginkluotose jėgose arba produkuoja ginklus ir reikmenis ir transportuoja juos į Suv. Tautų kovos laukus. Su Kalėdomis vienas iš kiekvienų dviejų bus "kare!"

Pagal Vyrų Pajėgų Komisijos, kuri buvo įsteigta užtikrinti efektingiausią mobilizaciją ir naudojimą tautos vyrų-pajėgų. Jungt. Valstybių sąjungtos darbu ir ginkluotų jėgų jėgos yra 55,000,000 asmenų, didžiausias skaitlius visoje istorijoje. Daugiau kaip 2,000,000 iš šių jau dabar ginkluotose jėgose. Apie 9,500,000 dirba būtinai reikalingam darbui ūkiuose produkuodami maistą. Mūsų pilna darbo jėga, pridėjus moteris ir vaikus, yra nuo 70,000,000 iki 75,000,000 asmenų.

Šis milžiniškas darbininkų skaitlius deda visą energiją apdirpinti Jungt. Valstybių kovojančias jėgas geriausiai ir didžiausiu skaitliumi lėktuvų, tankų, žauntyvų ir laivų. Jie taigpi produkuoja įrengimus ir maistą dėl visų Suv. Tautų.

Karo industrijos Jungt. Valstybėse sparčiai susitvarko. Tiksliai, kad tarpe sausio mėn. 1942 m. ir sausio mėn. 1944 m. laivų statymo jėga bus patrigubinta. Lėktuvų fabrikai 1944 m. samdys keturis syk daugiau darbininkų.

negu samdė sausio mėn. 1942 m. Jungt. Valstybių valdžios karo darbai, kaip laivų statymo vietoje, armijos ginklinyose ir oro stotyse bus penkis sykius padauginti. Ir skaičiuojama, kad tuo pačiu laiku Jungtinių Valstybių ginkluotose jėgose bus 7,000,000, o gal 10,000,000 vyrų.

Tokios milžiniškos proporcijos programa dar niekad nebuvo bandoma vakariniame žemyne. Tos programos tautinis pertvarkymas į tokį trumpą laiką yra didelis darbas. "Mūsų darbas reikalauja didesnio greittumo, negu Hitlerio—ir kas svarbiau, reikalauja užlaikymą demokratijos formas", pasakė Vyrų-Pajėgų Komisija. "Mes atlikime darbą todėl, kad mes norime sumušti nacių ir japonų karo vadus, ne dėlto, kad kas mums įsako, kad mes taip turime daryti."

Prezidentas Rooseveltas, egzektuvių įsakymu, išleisto birželio mėn. 1941 m. patvirtino valdžios nusistatymą prieš diskriminaciją darbininkų dėl rasės, spalvos arba tautinės kilmės. Problemos, išsivysčiusios iš totalinio karo ekonomijos, turi būti išrištos darbininkų, darbdavių, valdžios ir visų kitų kooperacija, derybomis ir liuosnoriu persitvarkymu prie naujų sąlygų.

Ateiviai gali būti samdomi prie karo kontraktų, kad nors kai kuriuose slaptuose ir apribotuose kontraktuose specialis leidimas iš Armijos arba Laivyno yra reikalaujamas. Lėktuvų fabrikai pradės samdyti moteris visokiuose darbuose, nes jos jau įrodė, kad jos gali tinkamai atlikti tuos darbus.

LIETUVIS BUS KONGRESE?

Lapkrčio 3 d. New Yorko devintose rinkiminėse apygardose balsavimo davinius galės didžiausiu susidomėjimu sekti visie amerikiečiai lietuviai. Ten savo laimę patekti į Kongresą mėgins lietuvių emigrantų sūnus. Taip, bene pirmą kartą Amerikos istorijoje lietuvių kilmės amerikietis gavo stambios, partijos nominaciją Kongreso atstovų rūmų nario vietai laimėti.

Dėmesyje turime adv. Wm. J. Drake, jauną amerikietį lietuvį. Jo tėvai—sunkaus darbo žmonės, atvykę iš Lietuvos. Advokato profesijos jis pasiekė sunkiai dirbdamas nuo pat vidurinės mokyklos dienų. Jis pardavinėjo laikraščius, buvo traukinių konduktorium, apdraudus įstaigų tarnautoju ir tt. Kad ir lirtamas, Columbia universitetą baigė aukščiausiais pažymiais.

Universitete adv. Drake domėjosi lietuvišku gyvenimu, dalyvavo lietuviškose draugijose. Jo šeima lietuviškos dvasios. Jis visada buvo arti lietuviškių reikalų. Jau pats faktas, kad republikonai pasirinko savo kandidatą emigrantų sūnų, puikiai rodo adv. Drake asmenybės gražius privatumus.

Pradėjęs advokato profesijos darbą, adv. Drake domėjosi ir politika. Ir štai šiemet Queens—Brooklyno 9 kongresinės apygardos republikonai išrinko jį savo kandidatą. Jis rungsis prieš du kandidatus—demokratą ir darbietį.

Netenka ir aiškinti, kaip svarbu turėti Kongrese nors vieną lietuvių kilmės atstovą. Tokia progą štai pasitaikė pirmą kartą per 156 metus. Ar lietuviai vis per momento svarbumą? Ar iš-

naudos progą? Netolima ateitis parodys.

SIS-TAS IS VIDAUS DEPARTAMENTO

Kasyklų Biuras pradėjo programą rasti visus galimus šaltinius svarbių mineralų, ypač patalpių mineralų, kurie taip būtinai reikalingi apsigynimo pastangai. Du projektai jau tyrinėja Appalachian depozitus "mangano" (manganese) Virginijoje ir Georgia.

Pagal Vidaus Departamento Geological Survey, Alaskos aukso gamyba 1940 m. buvo aukščiausia jos visų istorijoje. Aukso produkuota net \$25,375,000 vertės, ta suma perviršija garšias "gold rush" dienas.

1880 m. pradėta užrekoruoti aukso produkcija ir rekordai parodo, kad iš Alaskos aukso gauta iki \$61,311,000 vertės. Amerikai nupirko Alaską nuo Rusijos 1867 m. už \$7,200,000.

Pagal John Collier, Jungt. Valstybių Indijonų Reikalų Komisijonierius, Jungt. Valstybių Indijonai nėra nykstanti rasė. Gyventojų skaitlinės parodo, kad indijonų skaičius dauginaisi greičiau, negu bendras gyventojų skaitlius. Buvo laikas, sakė Komisijonierius Collier, kada indijonai labai greitai nyko, juos išbaigė karas, ligos, gėrimas. Šiandien yra 361,000 indijonų Amerikoje. Visoj vakarinėj hemisferoj yra 30,000,000. Kada Columbus atrado Ameriką indijonų Naujame Pasulyje buvo 11,000,000.

FLIS

VAKARŲ CIVILIZACIJOS KRIZĖ

Parašė MSGR. F. SHEEN—Vertė J. K. TAUTMYLA

IZANGA

Šių dienų pasaulis atsidūrė politinės, ekonominės ir religinės krizės priangyje. Toji krizė yra politinė dėlto, kad diktatūra stumia lauk parlamentarizmą; yra ekonominė dėlto, kad finansai ir parlamentariai yra verčiami tarnauti išimtinai socialiams tikslams; yra religinė, nes žmogaus dvasinė prigimtis yra neigiamas. Vadovaujanti mintis šio veikalio bus ta, kad šių dienų krizė ne tiek yra politinė ir ekonominė, kiek religinė ir dorovinė. Krizės paslaptis yra kryžius.

Šis teiginys tuojau kelia klausimą: Argi krikščionystė jau savo laikus atgyveno, kaip daugelis jos priešų kartotinai mėgsta kartoti. Atsakymas į tą klausimą priklauso nuo to, kokia prasmė krikščionijai norima priduoti. Jeigu kalba eina apie istorinę krikščionystę, t. y. katalikystę, tai reikia pasakyti, kad ne; bet jeigu kalbama apie etinę bei humanistinę krikščionystę su jos tūkstantinėmis formomis, kuri prasidėjo keturi šimtai metų atgal su taip vadinama reformacija, tai taip,—ji jau savo laikus atgyveno. Juk, skaitančiam istoriją visai aišku, kad per pastaruosius keturis šimtmečius katalikystė buvo ištremta iš Vakarų civilizacijos. Ištremta ne toje prasmėje, kad ji būtų nevaldinusi jokios rolės literatūroje, dailėje, politikoje bei moksle, bet toje prasmėje, kad modernus pasaulis dvasiai prieš katalikystę buvo nusistatėsi. Dabar kada pasaulis vėl priejo prie naujos istorijoje krizės su baigiančia išgaruoti saldaus pieno vandeniu atskiesta krikščionystė, šių dienų mąstančio žmogaus protas susidūrė veidas į veidą iš vienos pusės su vienatiniu tikros krikščionystės atstovu—katalikyste, o iš kitos pusės su visiškai sekularizuota civilizacija. Šių dienų žmonijai pasirinkimas yra vienas iš dviejų: organizuoti dvasinę vlenybę arba organizuoti technikoji vlenybę—t. y. gyvenimo supratimas bei filosofija, kuri sako, kad žmogus yra potencialiu Dievo kūdikiu, arba supratimas bei filosofija, kuri sako, kad yra tik cesorius, o Dievo nėra. "Naujoji sekularizuota civilizacija nepasitenkina dominavimu vien tik šiorinio pasaulio paliekant vidurinį žmogaus gyvenimą tikybai, bet visą žmogų pasisavina ir pavergia", sako Kristopas Dawson.

Civilizacijos ir kultūros išganymo klausimas šioje knygoje analogiškai bus lyginamas su evangelijos Sūnum Palaidūnu. Kalbant apie etinę ir humanistinę krikščionystę bus pasisakyta prieš ją neigiamai, bet ne su ta mintimi bei prasme, kad istorinė krikščionybė išpažintojai jos nepasisekimu džiaugtūsi; visai priešingai, jie tą labai apgailestauja. Artinasi diena, kada visi krikščionys turės susiburti į bendrą vlenybės frontą, kad gintis nuo antikrikščioniškų užpuolimų, kurie nori krikščionystę sunaikinti. Šiame veikle susilaukime nuo politinio, ekonominio ir finansinio klausimų svarstymo, nes juos skaitome antrašėlis svarbos, palyginant su religiniu ir dorovės klausimais. Svarbių svarbiausias dalykas, tai dvasinis atgimimas. Įstatymdvyvystės keliu socialio teisingumo žmonių širdyse neįdėsi; nes teisingumas yra sąžinės do-

rybė, kuri plaukia iš širdies ir išsilieja į gerų darbų lauką. Be religinio auklėjimo socialio teisingumo dorybių, kurios mažintų socialios nelaimės žmonijos gyvenime, žmogaus širdin neįdėsi.

SKYRIUS I DVASINIS BANKROTAS

"Vienas žmogus turėjo du sūnus. Jaunesnysis iš jų tarė tėvui: Tėve, atiduok man mano dalį turtų, kurie man priklauso.. Tėvas padalino jiems dviem savo turtą. Ne po daug dienų jaunesnysis sūnus visa surinkęs iškeliavo į tolimą šalį ir lėbadaudamas išėikvojo savo turtą.

Tokia yra išganytojaus palyginimo pradžia apie Sūnų Palaidūną. Jį perskaičius, pirmas iš klausimų, kurį žmogaus protas stato, (tai kodėl) jaunesnysis sūnus panorėjo apleisti savo tėvo namus? Sprendžiant iš Evangelijos, po to, kada Sūnus Palaidūnas į tėvo namus sugrįžo, atrodo, kad tie namai buvo pavyzdingi ir nieko juose nestokavo. Bet pirm, negu skaudus gyvenimo patyrimas privedė jaunesnį sūnų prie susipratimo, jis gal mastė, kad tėvo namuose buvo per daug drausmės ir autoriteto, per daug varžoma jo laisvė, kad tėvas buvo per daug atsilikęs nuo modernio šių dienų gyvenimo savo vaikų valdyme.

Jaunesnysis sūnus gal nekartą vienas sau sakė, kad reikia gyvenimą išnaudoti ir gyvenimo linksmybėmis bent retkarčiais pasinaudoti atsipalaidojant nuo dorovės varžtų. Nors sunku spręsti, ar tai jaunesnio sūnaus nepastovus būdas ar noras pasiliuosuoti iš po tėvo drausmės ir autoriteto privedė jį prie nuosprendžio to žygio imtis. Nežiūrint, kaip ten nebūtų, faktas yra, kad jis reikalavo tėvo, kad jis jam priklausancio paveldėjimo (turtų) dalį atiduotų. Jis gal manė, kad tų turtą geriau sunaudos savo asmeniui naudai ir laimėi, negu kad tėvas galėjo tai padaryti. Tėvas patenkino jo reikalavimą, nes prievarta versti namie pasilikti, kada jis savo valia ir dvasia jau seniai savo namus buvo apleidęs, būtų buvę nenaudinga. Čia turime žmogišką pavyzdį, kaip mūsų Dangiaskas Tėvas, kuris davė mums liuosos valios dovaną, o kartą davęs atsisako ją nuo mūsų atimti, net ir tuomet, kada mes tą valią net ir blogiems tikslams panaudojam. Laisvo žmogaus prieš jo pacieles norą gerb žmogum nepadaryti.

"Ne po daug dienų jaunesnysis sūnus visa su-

rinkęs iškeliavo į svetimą šalį", sako Evangelija. Tikras žmogaus gyvenimo pavyzdys. Gendanti širdis laipsniškai nutolsta nuo Dievo. Žmogus, kada dar vis ieško džiūgurių, yra savo valdovu, kol jo neužvaldo blogi darbai ir nuodėmės. Užima tai laiko, kol jis viską tai surenka, bet kartą surinkęs jis leidžiasi į svetimą šalį—o tikroji svetima šalis yra tik vienu viena—tai šalis kur nėra Dievo. Pradžioje, turėdamas turtą, ir džiaugdams naujai įgytos laisvės linksmybėmis, kuri jį paliausavo iš tėvo drausmės ir autoriteto, jaunikaits mano, kad jis atrado raktą, kuris atidaro duris visokeriopai laimei.

Pasulyje yra labai daug tokių žmonių, kurie sako ir kitus mokina, kad nėra blogu daiktu daryti tai, kas kà nori, kas kam patinka, bile tik už tai užsimokėtų. Vaizdas po vaizdo žavėjančios grožės kilo prieš jo akis ir šelstančios pagundos, kurioms jis nepajėgė atsispirti, stūmė jį tolyn į palaidą lėbavimo gyvenimą. Ir taip orkestroi begrojanč jo bakapanis gyvenimo šokis ėjo.

Bet toki pasilinksminimai yra pasilinksminimais sezono—tik greit praeinančio pašėlimo įkaitinti—Sūnaus Palaidūno klajonių sapnai. Kūnc džiūguriai ir nuodėmė buvo jam leista naudotis tik tiek, kiek tas didino jame pagundas, kaiti no gašlumą, naikino sveikatą, bet niekad nepasotino. Noras vis daugiau ir daugiau linksmybių augo. Apetitas to, kuomi buvo maitinamas, didėjo, o pasitenkinimas mažėjo. Apetitas augo, c pasotinancio maisto kiekis mažėjo. Nuodėmė žadėjo saldų pasitenkinimą, bet davė tai, kà galėjo duoti—kartų pasibiaurėjimą.

Nepoligo Sūnaus Palaidūno jaunystė tapo sunaikinta, jo sveikata išsisėmė, jo turtas tapo išeikvotas; nusiminimas, kaip neišgydoma liga, jį graužte graužė, džiaugsmo ir linksmybės sąjaušmas atbuco, nes susižavėjimo jausmas daug anksčiau žmogų apleidžia, negu kad jėgos, kurios susižavėjimą neša. Jaunikaitis staiga pajuto tuštumą, kad visoks linksmybės jausmas jame yra žuves. Evangelijos žodžiais kalbant, toji diena atėjo, kada jis belėbadaudamas išėikvojo visą turtą. Štai tikra gyvenimo aypsaka keliasis žodžiais apsakytą. Ir taip, pasaulis tą jaunikaity priėmė su šakštomis rankomis, prie savęs glaudė ir glamonėjo, kol paskutinį blizgantį skatiką iš jo neišspaudė, neišplėšė, o paskui kaip nudėvėtą pirštinę mėšlynan numetė ir užmiršo, kad jis kada nors gyveno.

Moralė palyginimo pamoka yra aiški be aiškimo, bet kita istorinę pamoką galima pridėti, kuri atidengia šių dienų pasaulio dvasinę padėtį. Jaunesnysis sūnus, tai Vakarų civilizacija. Šešioliktam šimtmetyje Vakarų civilizacija kreipėsi prie

krikščionijos Dvasios Tėvo, Kristaus Vietininko ir reikalavo nuo jo paveldėjimo dalies turtų, to brangaus išminties ir tradicijų lobio sukrauto per šešiolika šimtmečių sunkių darbų, kova ir maldą. Per šešiolika šimtmečių krikščionijos Dvasios Tėvas saugojo šį didžiai brangų Kristaus palikimo turtą, papildytą apaštalių mokslu, šv. Tėvų tradicijomis ir skoliastikų sinteze. Šis palikimas bei tėvonystė nelengva buvo išsaugoti. Kartais reikėjo netik krauju už jį lieti, bet net ir mirti. Buvo tai labai brangus turtas, turtas nepalyginamai brangesnis už auksą ir sidabrą; turtas dieviškų tiesų, kaip tai: Švento Rašto įkvėpimo tiesos, sakramentalio susivienijimo su Kristumi reikalingumo tiesos, neklaidingo autoriteto reikalingumo tiesos, Kristaus Dievystės tiesos, Dievo buvimo ir tikybės reikalingumo tiesos.

Vakarų civilizacija, kaip tas jaunesnysis Sūnus Palaidūnas, būdama laisva, nes žmogiška, galėjo tėvo namus apleisti, jeigu panorėjo, ir ištikrųjų panorėjo apleisti ir apleido. Paslėmus paveldėjimo turtus visų svarbiausių virš minėtų tikybės tiesų pavidale, iškeliavo į svetimą šalį, kur nebuvo Dvasios Tėvo, kuris tvarkytų ir įsakymus duotų, bet vien tik asmenės žmogaus užgaidos ir jo norai. Pirmosė neribotose laisvės įkaitimo dienose kalbos ėjo vien tik apie žmogaus asmenės laisvę. Vakarų civilizacijos vaikai, kurie pertraukė ryšius su savo Dvasios Tėvu, su pasididžiavimu kalbėjo, kad jie nusikratė "Romos Retežių" ir pasiliuosavo iš vergijos dogmų." Po klaidingo laisvės supratimo įtaka, Vakarų civilizacija pradėjo eikvoti tą turtą, kurį Kristus paliko ir kurį Dvasios Tėvas buvo kaip paveldėjimo dalį davęs. Pastarųjų keturių šimtmečių istorija, tai tų turtų eikvojimo istorija. Ne visas atsisak, ne toj pačioj vietoj, ne su tais pačiais draugais tas turtas tapo išeikvotas. Šimtmetis po šimtmečio tas turtas nyko ir mažėjo ir šiandien, kada mes pažvelgiam istorijos praeitin, galime aiškiai nurodyti, kada ir kokia dalis to turto ir kur tapo išeikvota. Šešioliktam šimtmetyje Vakarų civilizacija pralėbavo autoriteto reikalingumo supratimą; septynioliktam šimtmetyje pametė tikėjimą į šv. Rašto, kaip Dievo Žodžio autentiškumą; aštuonioliktam šimtmetyje pametė tikėjimą į Kristaus Dievybę, ir reikalingumą Dievo malonės ir tikėjimą į visą antgamtinę sudėtį; devynioliktam šimtmetyje pralėbavo turtą, supratimą ir tikėjimą apie Dievo buvimą, kaip Viešpaties, valdovo ir Aukščiausio Teisėjo gyvųjų ir mirusių. Mūsų dienose pralėbavo paskutinį skatiką; tikėjimą apie reikalingumą tikybės ir apie mūsų priedermes ameniām Dievui. Ir ištikrųjų Vakarų civilizacija išeikvojo tą brangų dvasinį turtą belėbadaudama.

(Bus daugiau)

LIETUVIŲ ROMOS KATALIKŲ SUS-MO AMERIKOJE 53-JO SEIMO PROTOKOLAS

(Tęsinys)

GARSAS STATEMENT

January 1, 1941 to December 31, 1941

INCOME

Table with 2 columns: Description and Amount. Includes Official Publication, Subscriptions, Advertising, Printing, Books, Cuts, Postage and Wrapping, Expense, Metal and Typesetting, Song Sheets, Paper Supplies, Stationery, Ledger Binder and Sheets, Pencils.

DISBURSEMENTS

Table with 2 columns: Description and Amount. Includes Printing Garsas, Gas and Electric, Salaries, Editor, Linotypist, Printer, Bookkeeper, Extra Help, Social Security, Petty Cash, Postage, Cuts, Commissions, Traveling Expense, Binding, Perforating and Printing, Light Bulbs, Drayage, Paper Supplies, Press Room Supplies, Linotype Parts and Repairs, Advertising, Overtime, Bank Charge, Window Lettering, Stock Insurance, Rent to Alliance, Staples, Refund, Stamp Repairs, Sharpening Cutter.

GARSAS SUMMARY

Summary table for January 1, 1941 to December 31, 1941. Includes Balance, First Nat'l, Bank 1-1-1941, Penna. Liberty Bank, Total Income, Jan. 1, 1941 to Dec. 31, 1941, (5%) Pa. Liberty, Total, Total Disbursements, Jan. 1, 1941 to Dec. 31, 1941, Balance, Petty Cash Balance, Total Cash Balance, Bank Balance, First Nat'l, Bank, 12-31-1941, Outsanding Check, Penna. Liberty Bank Balance, Petty Cash Balance, Total Cash Balance.

UNPAID BILLS, JANUARY 1, 1942

Table of unpaid bills as of January 1, 1942. Includes 'Svit' The Light, Frantz's Transfer, Service Engravers, Megargee Bros. Inc., Alliance Overpaid for Official Publication, Total, Rent due Alliance, Credit to Garsas, Job Printing, Due Membership for Dec. 1941, Outsanding Customers' and Lodge Accounts.

Dr. Wm. Krikščiuo siūlymu, J. Mikutavičiui parėmus, redaktoriaus M. Zujaus raportas priimtas visais balsais.

S. Galinio siūlymu, Ig. Leškauskui parėmus, "Garso" pajamų ir išlaidų apyskaita priimta, kaip sekretoriaus perskaityta.

Kontrolės Komisijos narių raportai: J. Vaičaitis praneša žodžiu. Ad. Paleckis raportas nepriimtas. Sav. Marozo raportas paskelbtas seimo raportų knygoje. Pr. Katiliui pasiūlius, M. Markūnienei parėmus, Kontrolės Komisijos raportas priimtas.

Statutų Komisija atakiro raportu nepriimtas.

Teismo Komisijos raportą pranešė J. Grišius ir Ed. Jasaitis. J. Mickeliūnas prisiuntė raportą raštu, paskelbtą seimo raportų knygoje.

TEISMO KOMISIJOS RAPORTAS

Šiuomi išduodam Teismo Komisijos raportą. Kadangi pareigos buvo uždėtos praėitai seimui, bet neturėdami jokių skundų nepadarė jokių nuosprendžių.

Paskutinėmis dienomis apturėjom atsiklausimą iš 41-mos kuopos Worcester, Massachusetts, ir tą pavėdėm centrai dėl atsakymo.

Linkėdami geriausia pasisekimo seimui, pasiliecame

Su pagarba,

Teismo Komisija: Joseph J. Grish, J. A. Mickeliūnas

Balandžio 30, 1942

Gerb. Seimo Atstovai ir Atstovės:

Man malonu pranešt jums, kad dviejų metų laikotarpiu nebuvo man pranešta nei vieno skundo. Tas įrodo mūsų organizacijos sekmingą veikimą ir kooperatingumą. Baigdamas šį trumpą pranešimą, linkiu sekmingos kloties jūsų ateities veikime mūsų organizacijai.

Edvinas A. Jesaitis

Al. Aleksiu pasiūlius, kun. Ad. Gradeckiu parėmus, Teismo Komisijos raportas priimtas.

Švietimo Komisijos pranešimas. Kun. J. Miliausko pranešimas paskelbtas raportų knygoje. Juozas B. Laučka raštišką raportų knygoje pranešimą patvirtina žodžiu. Ant. F. Kneizys ir Pranas Katilius praneša žodžiu. Kun. Paškauskas raportu nepriimtas.

ŠVIETIMO KOMISIJOS NARIŲ RAPORTAI

Gerbiamieji,

Mūsų garbingos Organizacijos švietimo Komisijos nario pareigas eidamas per pastaruosius du metus p. Mato Zujaus, "Garso" redaktoriaus, prašomas, rašiau straipsnius mūsų organui. Kiek nuo manęs reikalauja, tiek padariau, tad jaučiuosi, kad švietimo Komisijos man skirtą darbą atlikau.

Raštas yra kultūros darbas, o kultūra begalo daug turi reikšmės. Čia iševijoje maža turime darbuotojų toje srityje, ne dėl to, kad stokuoja mums gabumų, bet kad dauguma jų gabiųjų nemato reikalo dirbti ir pasiūvesti savo žmonėms ir tai toki, deja, galutinai gali ir draugijas ir tautą daleisti prie nusistovėjimo, arba geriau sakant, prie trūnejančios stagnacijos.

Jau prieš daug metų pastebėta ši yda ko ne visose mūsų lietuvių organizacijose. Juk ne kartą seimuose buvo suvaidintos komedijos, kuomet per rinkimus kimšte-kimšo asmenis į svarbias komisijas, kurie visi seimuose nedalyvavo arba tokius, kurie dalyvavo, bet kurie to "jungo" kratėsi iki kokios užkrečiamos ligos. Todėl sekantiuose seimuose gi ir būdavo raportų gražiai skambančių tušiais ždžiais, kas, žinoma, tai arba kitai organizacijai skaitėsi tik dideliais minusais.

Seimui svarbu rinkti į panašias komisijas ne tik gabius, bet ir aktyvius, veiklius ir pasiūventusius narius, kurie nepasitenkina vien tik pasiūlėmumu ir savo pavardės organizacijų komisijų sąrašuose, bet kurie tikrai atlieka darbą jiems pavestą.

Kun. J. K. Miliauskas

Gerbiamieji Seimo Atstovai:

Švietimo komisijon buvau išrinktas praėitame seime, bet ir šiandien man dar nežinoma, kokias teises ir pareigas švietimo Komisija turi mūsų Susivienyme.

Konstitucija kalba apie leidimą rašyti, apie steigimą knygynų bei skaityklų, apie rengimą paskaitų, prakarbių ir tt., kaip apie Susivienymo švietimo tikslus ir nurodo, kad "švietimo Komisija turi rūpintis, kad Susivienymo

švietimo tikslai būtų gyveniman įvykdinami." Toliau turudoma, kad šviet. Komisija rekomenduoja stipendijų vertus gabius studentus ir net kandidatus "į organo redaktoriaus". Žodžiu, švietimo Komisijos nariams lyg ir nurodyta platoka darbo dirva.

Dabartinė švietimo Komisija visiškai neatitiko minėtai paskirti čiai jau vien todėl, kad ji prabuvo dvejus metus nesuorganizuota. Nė vieno jos posėdžio nebuvo, nė vieno karto jos nariai nemėgino net krivulės keliu susisiekti. Jei Komisijos susiorganizavimas būtų buvęs įvykdytas, tikiu, ji būtų nemažai darbo atlikus.

Kaip eilinis švietimo Komisijos narys, jaučiu pareigą visada, kur tik buvo tinkama progą, kelti Susivienymo vardą, kviešti lietuvius katalikus jin rašyti. Esu nemažai parašęs "Amerikoj", "Pernai įvykusiame L. K. Federacijos Kongrese savo referate stambiai dalį paskyriau Susivienymo reikalams. Tas referatas buvo paskelbtas Kunigų Vienybės Metraštyje, "Garsas", "Darbininke", "Drauge", tad Susivienymui naudinga propaganda tinkamai paskleista.

Kad švietimo Komisija galėtų tinkamai dirbti ir būti Susivienymui naudinga, siūlau šiame seime įvykdyti tokį menką dalyką: Seimo vedėjas turi būti įpareigotas, tuoj Komisijas išrinkus, susaukti kiekvienos Susivienymo komisijos pirmuosius posėdžius, kuriuose komisijų nariai pasiskirstytų pareigomis.

Juozas B. Laučka

1942 m. gegužės 9 d. Brooklyn, N. Y.

L. Venčienėi pasiūlius, J. Tamkevičiui parėmus, švietimo Komisijos pranešimai priimti.

LABDARYBĖS KOMISIJOS NARIŲ RAPORTAI

Gerb. Seimo Atstovai-vės:

Pereitas 52-ras Seimas išrinko mane trečiam terminui Labd. Komisijos nariu. Savo pareigas stengiausi atlikti kuo geriausia. Kiek gavau iš Susivienymo centro prašymų, juos peržiūrėdavau ir siūsdavau kitiems komisijos nariams. Per visą laiką su centru buvo gerą kooperaciją, taip ir su Labdarybės Komisijos nariais.

Baigdamas savo trečią terminą prašau 53-čio Seimo atstovų-vių, kad iš Labd. Fondo nebūtų aukojama kitokiems reikalams arba kitoms įstaigoms, o tik našlėms ir suvargusiems nariams.

Pranas Jurevičius

Laikau sau už garbę pasveikinti ir palinkėti geros kloties dalyviams šiame seime ir sykiu pareikšti, kad savo pareigas stengiausi atlikti kuo geriausia. Susėlpėme apie pusantro šimto asmenų-vyrų ir moterų, išmokėjomė vėr tūkstančio dolerių.

Iš pradėios Labdarybės Komisijos nariai rekomendavo išmokėti tiek, kiek narys prašydavo, ar tai buvo \$5.00 ar \$25.00, bet vėliau mūsų gerb. sekr. V. T. Kvetkas davė įnešimą, kad tik tiek rekomenduot, kiek nariui reikia užsimokėti duokles, ar tai buvo \$4.00 ar \$10.00, bet ne daugiau, kaip \$10.00, Labdarybės Komisijos nariai su tokiu rekomendacija sutiko.

Dar syki linkiu seimui kuo geriausiai rūpintis, kad susirinktų atstovai rimtai svarstytų mūsų organizacijos reikalus ir padarytų tokius nutarimus, kurie ugdytų Susivienymą ir nariais ir turtu.

Te gyvuojis mūsų Susivienymas!

M. Šrupšienė, Labd. Komisijos narė

Forest City, Pa., Balandžio 30, 1942

Gerb. Seimo Atstovai-vės:

Praėitam Susivienymo Seime, Worcester, Mass., buvau išrinkta trečiu kartu į Labdarybės Komisiją ir savo pareigas stengiausi atlikti kuo geriausia. Kiek gavau iš Susivienymo Centro rekomenduotų prašymų, juos peržiūrėjav, pasirašiau ir be jokio trukdymo persiunčiau kitiems Labdarybės Komisijos nariams.

Nuo pereito Seimo iki balandžio 6, 1942, esu gavus 29 siuntinius. Iš viso susėlpta 128 nariai-ės, viso išmokant \$1,150.58.

Per tą laiką esu patyrus, kad Labdarybės Fondas yra labai reikalingas.

Kazimiera Šlamienė, LRKSA Labd. Komisijos narė

J. Purickiui pasiūlius, dr. A. Rakauskui parėmus, Labdarybės Komisijos pranešimai priimti.

Seimo pirm. J. Grišius III sesiją uždaro 12:30 val. popiet. paskirdamas IV sesijos laiką 2 val. popiet.

KETVIRTA SESIJA

Birželio 23 d.

Seimo pirm. J. Grišius ketvirtą sesiją atidarė 2 val. 10 min. popiet. Vardošaukio metu neatsiliepė 3 kp. atst. Ig. Budreckis. Išregistruoja naujai atvykę atstovai: 127 kp. kun. Pr. Juskaitis ir 105 kp. A. P. Krikščiuonas.

Sekretoriaus perskaitytas III sesijos protokolas, p. Kantakevičiui pasiūlius, Ig. Leškauskui parėmus, priimtas.

II sekr. perskaito naujai gautus sveikinimus: Lietuvių Tautinės Tarybos vardu iš Chicago sveikina jos generalinis sekretorius prof. K. Pakštas; Moterų S-gos centro pirm. El. Paurazienė iš Detroit; 103 kp. iš Rochester, 155 kuopa iš Scranton, Dariaus-Girėno paminklo komitetas iš Brooklyn, N. Y.

Skundų ir prašymų komisijos vardu referuoja Jurgis Tumasonis:

1. Pirmoji kuopa prašo sirgusiam nariui Antanynui išmokėti pašalpą už 29 sirgimo dienas. Prašymas perduodamas Pildomojo Komiteto nuožiūrai.

2. Philadelphijos apskrities valdyba prašo atleisti nuo duoklių arba atitinkamai susėlpti 10 kp. narį Kimutį, priklausantį Susivienymui nuo 1895 metų, Kimutiene, priklausančią Susiv. nuo 1897 m., 20 kp. narį P. Naujajį, priklausantį Susiv. nuo 1896 m., J. Poškienę, priklausančią Susiv. nuo 1913 metų.—S. Galiniui pasiūlius, J. Balinskiui parėmus, prašymas perduodamas Pildomajam Komitetui ir Labdarybės Komisijai.

3. Priduodamas 83 kuopos pareiškimas, kuriame prašoma seimą pasirūpinti, kad būtų vykdomas 1940 metų seimo nutarimas buv. 83 kuopos nario a. a. I. Noreikos pomirtinės išmokėjimo reikalu, nes Pild. Komitetas atsisakė išmokėti ir dabar reikalas yra patekęs į teismą, kurio dvi instancijos išsprendė bylą a. a. Noreikos našlės naudai. Kuopa prašo sustabdyti tolimesnį bylinėjimą ir priimti "The Court of Common Pleas of Luzerne County" sprendimą.

Prez. L. Šimutis ir kiti Pildomo Komiteto nariai paaiškina, kad minėtoji pomirtinė nebuvo išmokėta remiantis Legalinio Patarėjo ir kitų teisininkų patarimais; jie nurodė, kad 1940 metų seimo nutarimas Noreikos pomirtinės klausimu neatitiktų konstitucinius Susiv. nuostatus.—Šiuo klausimu kalbėjo L. Šimutis, kun. Pr. Juras, J. Vaičaitis, S. Galinis, A. Kneizys, V. Kvetkas, J. Grišius, B. Jaškus, K. Vilniškis, J. Jonelka, J. Purickis, kun. Ad. Gradeckas, J. Venslovas, K. Venčius, P. Kantakevičius, Pr. Ka-

tilius, J. Batvinskąs, A. Agurkis, kun. A. Petraitis. Po diskusijų seimas, A. Stočkūnui pasiūlius, Ig. Leškauskui parėmus, 50 balsų už, 2 prieš, 5 susilaikius, priėmė tokį nutarimą: LRKSA 53 seimas išklauses 83 kuopos prašymą a. a. jos buv. nario I. Noreikos pomirtinės išmokėjimo reikalui, paveda Pildomajam Komitetui įvykdyti "The Court of Common Pleas of Luzerne County, No. 296, December Session 1940" sprendimą, nebekeliant bylos į aukštesnę teismo instanciją.

Po šio nutarimo seimo pirmininkas paskelbė 10 minučių pertrauką, po kurios seimui sveikinimus žodžiu perdavė Kunigų Vienybės Naujosios Anglijos provincijos pirm. kun. Pr. Juskaitis. Raštu sveikino Nukryžiuoto Jėzaus Seserys iš Cambridge, Mass.

J. Tumasonis praneša, kad daugiau skundų bei prašymų negauta. Skundų ir prašymų komisijos darbas skaitomas baigtu.

Siūlymų (inešimų) komisijos vardu referuoja J. Venslovas. Jis perduoda įvairių kuopų siūlymus, atspausdintus seimo raportų knygoje. Atmesti siūlymai neprotokoluojami.

28 kuopos siūlymą įsigyti nuosavą "Garso" spausdinamą mašiną nutariama svarstyti. Kalbėjo Venčius, Vilniškis, Kneizys, Šimutis, Perlieniė, Kantakevičius, Joneika, Kvetkas.

K. Vilniškui pasiūlius, kun. Ad. Gradeckui parėmus, nutariama sudaryti specialią komisiją, kuri iširtų "Garsui" spausdinimo mašinos įsigijimo galimumus ir rekomenduotų savo siūlymus 54 seimui. Komisijon išrenkami Antanas F. Kneizys, Juozas B. Laučka, Matas Zujus ir Vincas T. Kvetkas.

IV sesiją pirm. J. Grišius uždarė 5:30 val. vak., kviesdamas visus atstovus dalyvauti bankiete ir paskirdamas V sesiją laiką birželio 24 d. 9:30 val. ryte. Maldą sukalbėjo kun. Ad. Gradeckas.

PENKTA SESIJA

Birželio 24 d.

Seimo penktą sesiją pirm. J. Grišius atidarė 9:40 val. ryte. Maldą sukalbėjo kun. J. Švagždys.

Seimo sekretoriaus J. Laučkos perskaitytas IV sesijos protokolas, L. Venčienės siūlymu, J. Gražulevičiui parėmus, priimtas visais balsais.

II sekr. L. Žemaitytė perskaito sveikinimus. Sveikina Susiv. 91 kp. L. Vyčių centro pirm. Pr. Razvadauskas ir Susiv. 105 kuopa. Vardošaukio metu neatsiliepė Dvasios Vadas kun. Pr. Juras, 3 kp. atstovai Ig. Budreckis ir kun. J. Simonaitis, 47 kp. atst. kun. J. Končius, 108 kp. atst. kun. Jonas Balkūnas. Rezoliucijų komisijos vardu praneša M. Zujus ir Ed. Jasaitis, kurių siūlymu priimamos šios rezoliucijos:

LIETUVOS REIKALU

Mūsų senoji tėvynė Lietuva per 22 laisvo nepriklausomo gyvenimo metus gražiai suklestėjusi dvasiškai ir materialiai pažangai, vėl didžiųjų kaunynų sunaikinta ir pavergta. 1940 metais birželio 15-tą Sovietų Rusija įėga okupavo Lietuvą paslysdama pusę milijono tautonarių išplėtimui laisvės ir nepriklausomybės. Prasidėjo balsas vargai ir kančios.

Raudonųjų okupacijų užmojo nežiškoji okupacija. Nazij-vokiečių planai mums gerai žinomi: Lietuvos teritoriją inkorporuoti prie Vokietijos, Lietuvos gyventojus paversti Vokietijos piliečiais ir visiems laikams palaidoti Lietuvą kaip laisvą, nepriklausomą valstybę.

Tokios skaudžios mūsų senos tėvynės padėties akivaizdoje. L. R. K. S. A. 53-čias Seimas kviečia visas kuopas, visas apskritis ir visus narius visomis išgalėmis kooperuoti ir remti Amerikos pastangas nugalėti agresorius ir visoms tautoms, didelėms ir mažoms, grąžinti laisvę ir nepriklausomybę.

Kiek išgalėdami remkime Amerikos Lietuvių Kunigų Vienybės ir A. L. R. Katalikų Federacijos per Lietuvai Gelbėti Fondą vedamą akciją šelpti iš gimtos žemės išbėgus lietuvius ir atkovoti Lietuvai nepriklausomybę.

JAUNIMO REIKALU

Be it Resolved:

That we the delegates here assembled at the 53rd Biennial Convention of The Lithuanian R. C. Alliance of America held at Hartford, Conn. on June 22 to 25, 1942, hereby endorse and encourage the importance of our youth movement to necessary to permeate our organization for the future. That as delegates, return to your local lodges and instruct and stress the importance of this very necessary program.

It is further resolved, that this Convention adopt a "Youth Fund" in order that a program of sports and social activities be carried out, where the youth from one section may become actively engaged with the youth another section. And that this Convention create a new committee which shall be elected at each Biennial Convention and that this committee called the "Youth Committee" and that they shall assume the responsibility to work out plans, ways and means to carry out the youth program.

It is further resolved, that during the existence of our "National Emergency" that we do all in our power to continue more for our faith and allegiance to our country. And to establish contacts with the members or sons of members of our organization who are now serving in the armed forces of the United States so that their morale may be so maintained. And that we also endorse and become actively engaged in the National Red Cross movement, withing our organization.

Seiman atsilanko Susivienymo aktuaras Merriman, kuris pakviečiamas pareikšti savo pastabas.

Akt. Merriman sveikina seimo dalyvius ir džiaugiasi organizacijos padėtimi. Jis labai vertina Pildomojo Komiteto narių rūpestingumą, savo pareigų žinojimą ir tinkamą jų atlikimą. Jis pažymi, kad fraternalinėms organizacijoms vis daugiau ir daugiau statoma reikalavimų, kurie siekia tvirtesnės narių interesų apsaugos. Pastebi, kad Pild. Komitetas darė konservatyvius investimentus ir todėl jie buvo saugūs, nors nuosimtis gautas tik 3 vietų pageidaujamo 4%. Jis pažymi, kad Susivienymo "solvency" nuo 107.1 nukrito iki 105.9; tai įvyko dėl didesnio narių mirtingumo ir mažesnių nuosimčių už investimentus.

Po jo pranešimo buvo visa eilė paklausimų, kuriuos patiekė Dr. Krikščiuonas, Ig. Leškauskas, M. Kvietkus ir kiti. Daugiausia klausimų kilo dėl senosios klasės A narių persikėlimo į naujas apdraudus klases su rezervais. Po ilgu diskusijų K. Vilniškui pasiūlius, L. Šimučiu parėmus, priimamas toks nutarimas:

(Buo daugiau)

IMPORTANT NEW INSTRUCTIONS—REVISED JULY 1942

How to Fight

OFFICIAL INSTRUCTIONS
U. S. Office
of Civilian Defense

FIRE BOMBS

These new instructions are based on exhaustive research by technicians of OCD and the Chemical Warfare Service, U. S. Army. They represent changes now adopted also by British officials after careful analysis of the results of both this and the old method during actual air raids. Both American and British tests prove that a jet of water, as illustrated below, will knock out the fire bomb in less than one minute before major fires can get started. Fire (not the bomb) is the chief danger, and a jet of water is the best weapon. Respect the fire bomb but do not fear it.

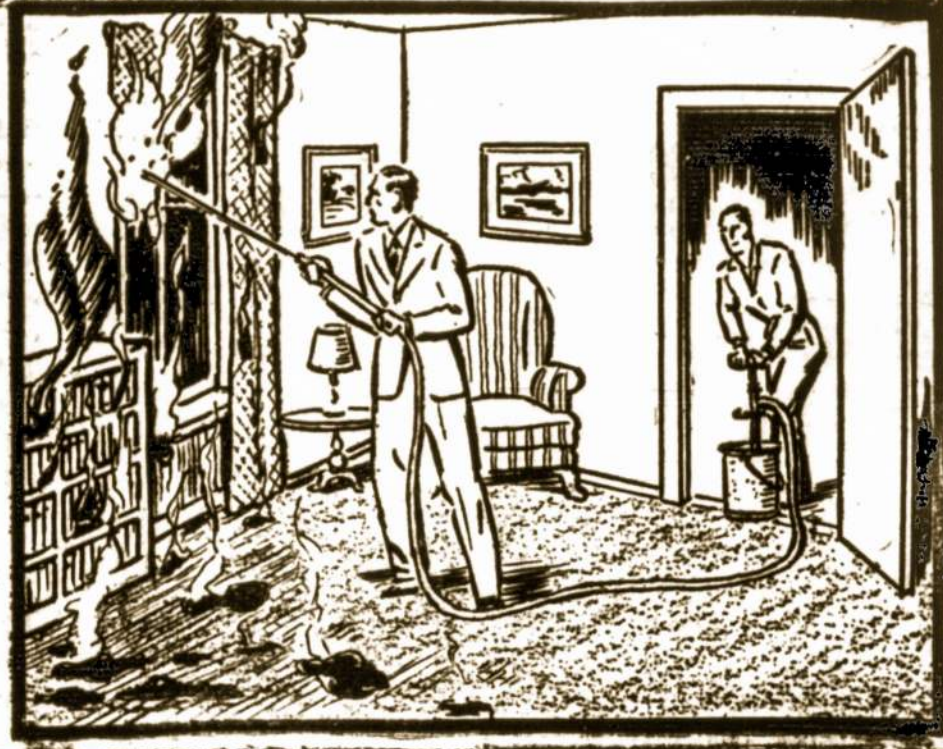
BRING YOUR FIRE-FIGHTING EQUIPMENT TO THE SCENE QUICKLY.

The small magnesium bomb, which is dropped in great numbers, will go through any ordinary roof. Store your equipment where it can be reached easily, and keep it ready for instant use.

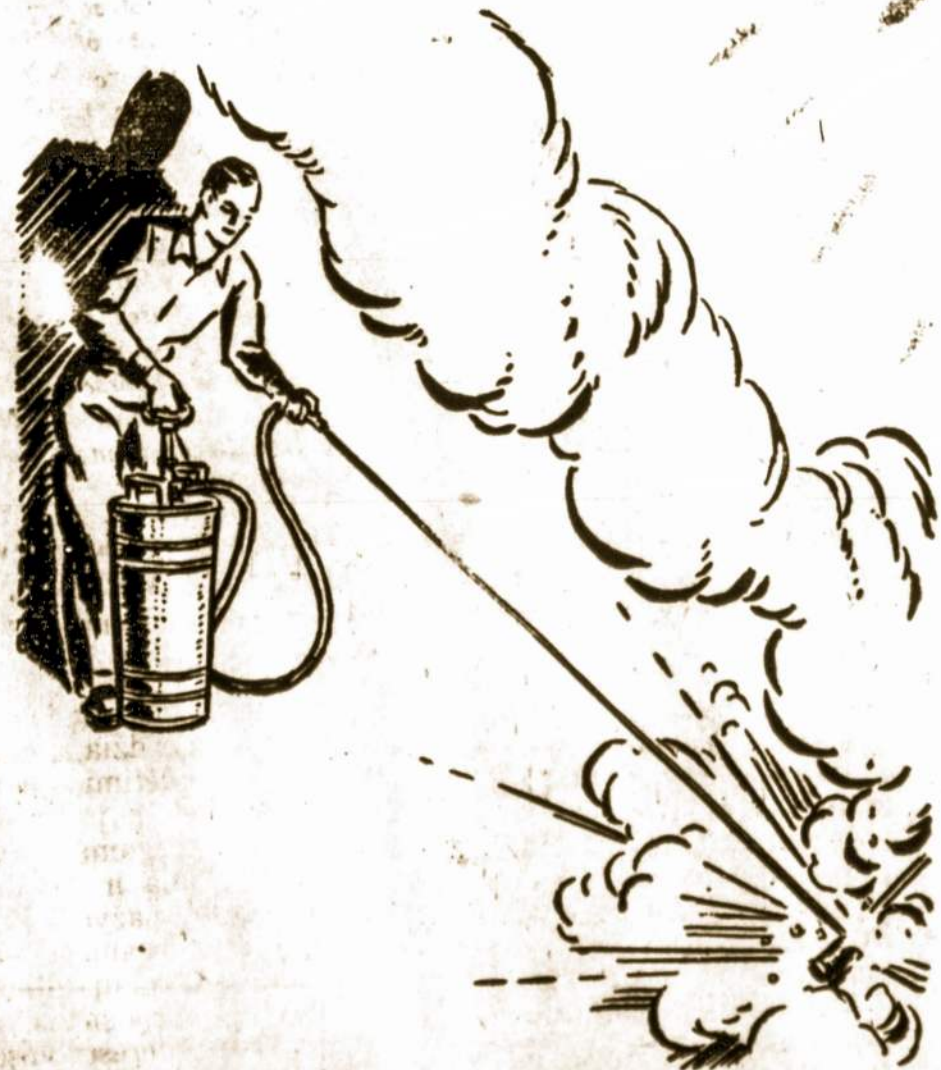
SHOOT A JET OF WATER ON THE BOMB AT ONCE

Take cover behind a door, chair, or other furniture, if you can, when you do this. The jet knocks the bomb out quickly. There will be a burst of white flame, and a scattering of molten metal, most of which will be driven away from you by the force of the jet.

QUENCH PROMPTLY THE REMAINS OF BOMB AND ANY OTHER FIRES.

If any small fires are started the jet will put these out easily. Within a short time you will be free to attack any other bombs which may have fallen nearby. Be absolutely sure all the fire is out before you leave.

THE PUMP TANK HOLDS ENOUGH WATER TO PUT OUT TWO BOMBS WHEN JET IS USED

This is the 4-gallon pump tank extinguisher which the Office of Civilian Defense will distribute in target areas to the air raid warden service. The tank can be refilled while the pump is being used.

JET MAY PREVENT ACTION OF BURSTER

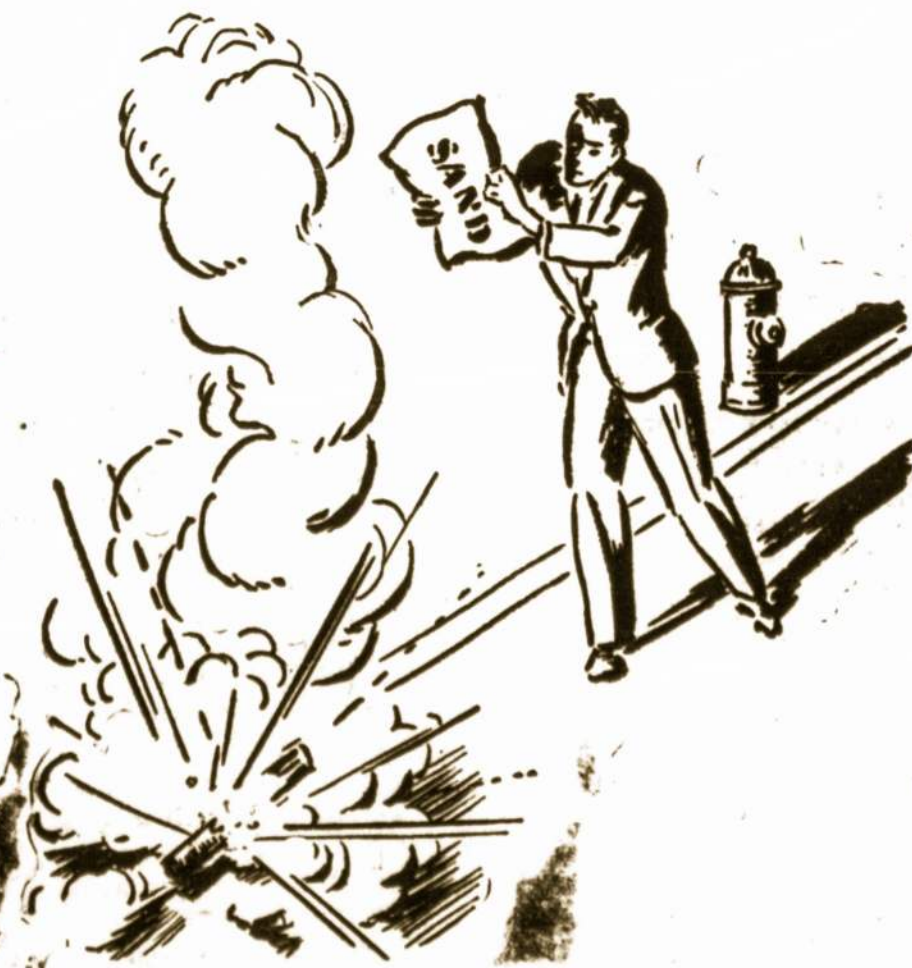
Some bombs have a small burster attachment. When the jet is used promptly, the bomb may be destroyed before the charge goes off.

KNOW YOUR EXTINGUISHERS

All fire extinguishers that look like this can be used on the bomb because they contain water or water solutions of chemicals. They include the soda-acid, foam, and gas cartridge types.

Other types of extinguishers should not be used on the bomb because they do not contain water, but they can be used on fires started by bombs. Remember that your garden hose is one of the best fire-fighting devices so long as there is water pressure.

USE SAND ONLY IF A BOMB FALLS WHERE IT CANNOT START A FIRE OR IF WATER IS NOT AVAILABLE

This can be done by dropping a bag of sand over the bomb, or by the shovel-and-bucket technique.

POST THESE INSTRUCTIONS WHERE THEY CAN BE SEEN

Study Them . . . Understand Them . . . Memorize Them . . . Then You Will Be Ready for Any Emergency

LIETUVIŲ ROMOS KATALIKŲ SUSIVIENYMAS AMERIKOJE.

(Lithuanian R. C. Alliance of America)
Laiškai siųsti: P. O. Box 32, Phone: Wilkes-Barre 3-4711
73 E. South St., Wilkes-Barre, Pa.

PILDOMASIS KOMITETAS
Kun. J. Svagždy, Dvasios Vadas, 20 Webster St., Brockton, Mass.
L. Simutis, Prezidentas, 2384 S. Oakley Ave., Chicago, Ill.
J. Vaitaitis, Vice Prezidentas, 218 Ferdinand St., Scranton, Pa.

KONTROLES KOMISIJA
1. Adv. J. J. Grish, 4631 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.
2. J. Puriškis, P. O. Box 387, Forest City, Pa.
3. Antanas Agurkis, 93 Russell St., Edwardsville, Pa.

STATUTŲ KOMISIJA
1. Ant. F. Kneičys, 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.
2. Matas J. Kvičkus, 503 So. Grant St., Wilkes-Barre, Pa.
3. Jurgis Tumasas, 222 So. Ninth St., Brooklyn, N. Y.

TEISMO KOMISIJA
1. Pranas Rakauskas, 15 Lawton Avenue, Binghamton, N. Y.
2. Ona Barkauskienė, 62 Lawlor St., Waterbury, Conn.
3. Antanas Stokčinas, 99 Carroll St., Pittston, Pa.

SVIETIMO KOMISIJA
1. Kun. Pr. Juras, 94 Bradford St., Lawrence, Mass.
2. Leonardija Zemaitytė, 1419 N. Main Avenue, Scranton, Pa.
3. Komp. Aleksandras Aleksis, 76 Center St., Waterbury, Conn.

LABDARYBĖS KOMISIJA
1. Pr. Jurevičius, 722 Montgomery St., W. Pittston, Pa.
2. K. Šlamienė, P. O. Box 19, Forest City, Pa.
3. Julė Šalaševičienė, Cleveland, Ohio

JAUNIMO KOMISIJA
1. Jurgis Venolovas, 1267 E. 82nd St., Cleveland, Ohio
2. Pranas Katilius, 1121 Foster St., Scranton, Pa.
3. Kun. Ed. Gradeckis, 839 Green St., New Haven, Conn.

LRKSA 4-TOS APSKRITIES KUOPŲ ATSTOVŲ SUSIRINKIMO PROTOKOLAS

Reguliaris bertaininis LRKSA 4-tos apskrities kuopų atstovų susirinkimas įvyko sekmadienį, birželio 28-tą, A. Mockaičio sve-tainėje, Luzerne, Pa.
Atidarė pirm. Pr. Jurevičius, maldaž sakalbėje vietos klebonas, kun. J. Kunderckas.

Reguliaris bertaininis LRKSA 4-tos apskrities kuopų atstovų susirinkimas įvyko sekmadienį, birželio 28-tą, A. Mockaičio sve-tainėje, Luzerne, Pa.
Atidarė pirm. Pr. Jurevičius, maldaž sakalbėje vietos klebonas, kun. J. Kunderckas.

Reguliaris bertaininis LRKSA 4-tos apskrities kuopų atstovų susirinkimas įvyko sekmadienį, birželio 28-tą, A. Mockaičio sve-tainėje, Luzerne, Pa.
Atidarė pirm. Pr. Jurevičius, maldaž sakalbėje vietos klebonas, kun. J. Kunderckas.

Reguliaris bertaininis LRKSA 4-tos apskrities kuopų atstovų susirinkimas įvyko sekmadienį, birželio 28-tą, A. Mockaičio sve-tainėje, Luzerne, Pa.
Atidarė pirm. Pr. Jurevičius, maldaž sakalbėje vietos klebonas, kun. J. Kunderckas.

reš parengimą. Būtų malonu, kad šiuo kritišku karo laiku pasirodytų didesnis vienybės tarp Lietuvos ir didesnė kooperacija visuose viešuosie reikaluose, o tik tada galėsim pasidžiaugti savo darbo rezultatais, ne tik organizacijos, bet ir tautos naudai.

Naujas parapijos klebonas gerai darbuojis parapijai ir, matyti, visi parapijiečiai kooperuoja, o ypač jaunimas rodo gyvumą, uolų palinkimus ykiu su gerb. klebonu darbuotis. Jų darbo rezultatai yra gražūs ir iš to mes turim pasidžiaugti ir jiems linkėti didesnio pasisekimo ir neatsisakyti, reikalui esant, jiems padėti.

S. N. Marks, LRKSA kuopos sekr.

DAYTON, OHIO

LRKSA 191-mos Kuopos Piknikas

Rugpjūčio 29 ir 30 d. Lietuvių Šv. Kryžiaus parapijos darbe bus 191 kuopos piknikas. Bus visokių gerimų, užkandžių ir laimėjimų.

Rugpjūčio 29 d. prasidės 7 val. vakare, o rugpjūčio 30 d. prasidės 2 val. po pietų.

Malonėkite visi ir visos dalyvauti ir atsivekite savo draugus. Kviečia Komitetas

BALTIMORE, MD.

13-tos Kuopos Narių Dėmesiai

13-tos kuopos nariai, pridukuite vardus savųjų tarnaujančių Amerikos apsaugos tarnyboje, kuopos raštinkui J. G. Būdeliui, 1801 Wickes Ave., ar patys pasiųskite tiesiai į centro raštine. J. G. Būdelis, rašt.

A. A. MIRUSIEMS SUS-MO NARIAMS

MIKAS ZALTAUSKAS, 155 kp. narys, gyv. 2038 Price St., Scranton, Pa., mirė liepos 11 d., 1942, palaidotas liepos 15-tą iš Šv. Mykolo bažnyčios Šv. Petro Katedros kapuose. Susivienyman įsirašė vasario 1, 1924 m.

ANTANAS VISTINIS, 20 kp. narys, gyv. 2655 Schiller St., Philadelphia, Pa., mirė rugpjūčio 4, 1942, palaidotas rugpjūčio 8-tą iš Šv. Jurgio bažnyčios Šv. Karšto kapuose. Sus-man įsirašė birželio 3, 1923 m.

JUOZAS BARTKUS, 102 kp. narys, gyv. William St., Duquesne, Pa., mirė birželio 10, 1942, palaidotas birželio 15-tą iš Juozapo kapuose. Sus-man įsirašė 1908 m.

Amšiną atsilį sutelk jų sieloms, Viešpatie, o kviesybė amžiną tegu joms viečia per amžius!

LRKSA KUOPŲ SUSIRINKIMAI

DONORA, Pa. — 84-tos kuopos susirinkimas bus rugpjūčio 31 dieną Šv. Juozapo parapijos bažnytinėje salėje. Malonėkite visi būti ir naujų narių atstovai.

HARTFORD, Conn. — 88 kuopos susirinkimas bus rugpjūčio 31 dieną 7:30 vakaru, Lietuvių Šventė, Trejybės parapijos svetainė, 129 Capitol Ave., kampas Broad St.

MANCHESTER, Conn. — 164 kp. susirinkimas bus rugpjūčio 30 dieną 2-ra val. po pietų po Nr. 89 Birch St.

COLUMBUS, Ohio — 288 kuopos susirinkimas bus rugpjūčio 30 dieną paprastoj vietoj ir paprastu laiku.

LRKSA PAGARBA TARNAUJANTIEMS U. S. MILITAREJE TARNYSTEJE

Zemiau telpa sąrašas LRKSA narių tarnaujančių Jungtinių Amerikos Valstybių militarėje tarnystėje, kurių pagerbimui Susiv. centras jau yra išdavęs specialius pagarbos ženklus—diplomelius.

15 kp. Ant. Zemaitis, Armijoje 46 " Frank Šimkonis "
17 " Anth. Albavičius " 46 " A. Zigmantavičius "
17 " Charles Skurkis " 304 " Julius Politika "

Zemiau telpa sąrašas tarnaujančių U. S. militarėje tarnystėje ir kurių šeimos yra LRKSA nariais. Jų pagerbimui irgi jau išduoti pagarbos ženklai diplomeliai.

28 kp. John Seigel, Armijoje 89 " Vincent B. Sitkus "
83 " Edward Noreika " 292 " Anthony Bosevage "

Pagarbos ženklų reikale kreipkitės į LRKSA centrą, 73 E. South St. (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.

ISKILMĖS ŠVENTO KAZIMIERO SESERŲ VIENUOLYNE

CHICAGO, Ill.—Garbingą Marijos ir Dangų Emimo šventę pradėjo Šv. Mišiomis rekolekcijų vedėjas ir Seselių geradarys kun. dr. A. Bružas, S. M., klebonas Šv. Kazimiero parapijos, Nashua, N. H. Po Šv. Mišių gerb. kunigas priėmė Seselių pasiūkiojimo aktą: 10 Seselių sudėjo amžiną auką trijų apžadų, o 24 Seselės sudėjo laikinus apžadus.

Iskilmingas įvilktuvų ir Profesijos apeigas su Šv. Mišiomis vedė Seselių ilgų metų prietelis kun. J. Karalius, klebonas Šv. Jurgio parapijos, Shenandoah, Pa. Jam asistavo kun. S. Cibulskis, O. S. A., ir kun. I. Vaitchuras; apeigas tvarkė kapelionas kun. B. Urba. Apeigos taip pat dalyvavo gerbiamieji klebonai ir asistentai. Iskilmingai ir išvėniu grožiu papuoštoje koplyčioje meldėsi tėveliai, geradariai ir švečiai, kurių kilnūs jausmai ir širdies troškimai jungėsi į vieną galingą maldą už naujuosius aukos žiedelius—Kristui atsidavusias Sesutes.

Kai mergaitė gyvenant pasulyje ateina mintis apie gyvenimo tikslo ir luomo pasirinkimą—jos sieloje kyla kažkoks ilgėsys, veržimasis prieš kažką aukšto, gailingo, prie amžinos patvarios meilės objekto. Artimo meilės darbais, patarnavimais, pasiukojimas dėl Dievo ir kitų ją traukte traukia. Ji yra pasiruošusi ištieti pagalbos ranką bejęgiui vaikelui, ar kenčiančiam ligoniui; ji nori pasiūkiojimo ir maldos sparnais apglėbti visą žmonių ir nešti prie tikslo. Aukščiausiojo pagalbos dėka, ji supranta, kad pasiūkiojimas, savęs išsižadėjimas, atsisakyrimas nuo pasaulio ir savųjų, užpildys jos kūno ir dvasios silpnumus ir, Kristaus padedama, ji įvykdys visus troškimus. Tokiais kilniais, Dievo melie degančiais jausmais paaukojo save Dievo tarnybai vienuolika naujų susidėdamos pirmuosius ir as-tuntonis kandidatės įstodamos į naujokyną.

Pirmus apžadus sudėjo: Sesuo M. Evalina iš Šv. Kazimiero parapijos Gary, Indiana; Sesuo M. Marisa iš Panelės šventė. Gimimo parop. Chicago, Illinois; Sesuo M. Veroneta iš Nekalto Prasi-dėjimo parop. Chicago, Illinois; Sesuo M. Eugenija iš Šv. Angelių parop. Aurora, Illinois; Sesuo M. Andreatė iš Šv. Petro ir Povilo parop. South Boston, Mass. Sesuo M. Kristelė iš Šv. Andriejaus parop. Philadelphia, Pa.; Sesuo M. Consumata iš Motinos Ne-siliaujančios Pagalbos parapijos Brooklyn, N. Y.; Sesuo M. Cecilija iš Visų šventų parapijos Chi-cago, Ill.; Sesuo M. Tarcistija iš Panelės šventė. Gimimo parop. Chicago, Ill.; Sesuo M. Marieta iš Šv. Petro ir Povilo parop. Chi-cago, Ill.; Sesuo M. Alberta iš Saldės širdies parop. New Phila-delphia, Pa.

Stebūklingo Medalikėlio Nekalto Prasi-dėjimo Panelės Švenčiasio novenos vyкта pirmadieniais ir antradieniais, nuo pat ryto iki vakaro, tokiu būdu kletas tūkstanių maldingų žmonių lankosi per dieną, ar šilta ar šalta—maldininkų netrūks. Kunigai, vargoninkas G. Krepiūnas ir zakristijonas A. Ivoška per tas novenas negali išlikti iš bažnyčios darbo, bet jie patenkinti tuo, kad daug maldingų žmonių susirenka ir gražiai sykiu su kunigu novenų giesmeles pagieda. J. K.

TEVŲ PRANCISKONŲ REKOLEKCIJOS IR MISIJOS 1942 M.

SIoux CITY, Iowa.—Šv. Kazimiero par., rugpjūčio 21—27 d. T. Justinas Vaškys.

S. BOSTON, Mass.—Šv. Petro par., spalio 5—18 d. T. Justinas Vaškys ir T. Juvenalis Liauba.

ANSONIA, Conn.—Šv. Antono par., spalio 5—11 d. T. Juvenalis Liauba.

NEW BRITAIN, Conn.—Šv. Andriejaus par., spalio 18—20, Tėvas Justinas Vaškys.

Franciscan Fathers, 310 Orchard Street, Pittsburgh (10), Pa.

GAUSIOS SHENADORIEČŲ AUKOS LIETUVOS ŽMONIŲ SELPIMUI

SHENANDOAH, Pa.—Šis ba-lausis karas, kuris ugnimi ir kar-du naikina viską, ką žmonija šimtmečiais sukūrė, skaudžiausiai palietė mūsų tėvų ir protė-vių šalį—Lietuvą. Lietuva šiame kare pergynvo komunistų barbariškumą ir dabar kenčia Vokietijos nacių žvėriškumą.

Tadgi, mūsų parapijos žmonės pilnai suprasdami badaujančios Lietuvos reikalą, atjausdami savo brolių-seselių sunkią padėtį, kiek galėdami sudėjo aukomis \$632.15 juos paremti, kurie tūkstančiais ištreiami į šaltąjį Sibirą, kurie buvo sugrūsti į kalėjimus, arba kurie liko apiplėšti ir dabar kenčia alkį, badą ir šaukia-si pagalbos.

\$100.00 dolerių paaukojo mūsų gerb. kleb. kun. J. A. Karalius, po \$25.00—kun. dr. C. A. Batutis, kun. J. Lukšys ir kun. dr. K. Ge-čys; \$10.00—Dominick ir Anne Snyder; po \$5.00—Leonard ir Bernice Caikas, Juozas Nau-džiūnas, Pijus ir Magdalena Ta-mulynas, Ben. Lukas, dr. Marė Rameika; po \$3.00—Jurgis Jurai-tis, Steponas Pacenta ir Katrė Sepaly.

\$2.00—Povilas Twardzik, Barbora Tamkevičienė, Agota Dapkūnas, Antanas Shockitas, dr. Chas. Kalinauskas, Emilija Miller, Elzbieta Valen-ta, Jokūbas Ambrulevičius, Pranas Tamulonis, Juozas Matulevičius, Teo-philis Krutulis, Lawrence Bosevičius, Katrė Turnbul, Edvardas Poška, Petronė Rameika, Antanas Leškauskas, Edmundas Tacilauskas, dr. Siedlick, Albertas Mack.

\$1.75—Jurgis Sakalauskas. \$1.50—Katrė Kmieliauskas, Ona Rutkauskas, Pranas Benedikaitis, Petras Aleksandravičius.

\$1.00—Jonas Maciejūnas, Edvardas Ulbinas, Marė Reibik, Juozas ir Ona Blewis, Petras Bankieta, Marė Davis, Albinas Norkevičius, Antanas Valenta, Bronius Gestavynas, Andrius Krofčik, Jurgis Getuskis, Margareta Mollet, Agnes Zickas, Juozas Sabaitis, Albertas Valentas, Stasys Spoke, dr. Ant. Kolonauskas, Karolis Derencius, Jonas Jurėnkis, Juozas Kacergis, Viktoras Markevičius, Petras Mikolaitis, Viktoras Viočkis, Andrius Demanezyk, Ona Andriulio-nis, Silvestras Navickas, Albertas Ju-kubonis, Martynas Gudelis, Jonas Na-vickas, Albertas Saulys, Adomas Tu-nyla, Albertas Chaply, Steponas Ancelevičius, Petras Zaremba, Marė Slavickis, Simonas Jančioris, Juozas Sakalauskas, Simonas Magnes, Al-bertas Bankevičius, Ona Novick, Jonas Navickas, Juozas Downey, Morta Na-dzevičius, Ona Petrauskas, Ona Ma-tulevičius, Jonas Ivanuskas, Marė Zaltauskas, Juozas Dangertis, Boles-lavas Matulevičius, Motiejus Pacevičius, Juozas Navickas, Vincas Yoduskis, Julia Brazinsky, Marė Ambrose, Ona Kruckienė, Katrė Jankevičius, Kristina Zigmantas, Juozas Zebraitis, Marė Galkauskas, Antanas Murauskas, Vincas Petukauskas, Juozas Hemerick, Viktorija Zack, Juozas Smeždiūnas, Rozė Linkauskas, Vin-cas Salkonka, Simonas Kasulaitis, Vik-torija Kupstas, Rozė Marcinkevičius, Jonas Kafalynas, Antanas Cibulskis, Juozas Kiguolis, Ursulė Dzenkevičienė, Ursulė Norkunskas, Vincas Bal-ckus, Petronė Gober, Magdalena Ba-beckas, Jonas Zubrys, DeCrease sei-ma, Antonina Zaliskas, Juzė Adomaitė, Viktoras Krankauskas, Vincas Grogas, Juozas Morgūnas, Sofija Aukstas, Ona Daugirt, Antanas Lauskas, Harry Kurilla, Pranas Ma-tūnas, Antanas Rusk, Juozas Vioč-kis, Jonas Bukauski, Paulina Mil-cavage, Danielius Rowan, Mikas Moz-dy, Samuel Krick, Karolis Hornber-ger, Vincas Gurevičius, Rozė Mize-rienė, Katrė Poškienė, Sara Grigie-nė, Ona Kvalkauskaitė, Julija Jan-tauskas, Juozas Masulskis, Marė Lio-na, Mykolas Stankis, Leonas Paskev, Pranas Račkauskas, Bernar-das Schiltzer, Donald Supreme, Samp-sonų šeima, Ljudvikas Čepia, Edvardas Palšnikis, Jonas Derekevičius, Juozas Matulevičius, Jonas Pečiūnas, Edvardas Mašeika, Jonas Kemikas, Cl. Stauffer, Hippolytas Uleinskas, Robert Nork, Bronius Balcevičius, Pe-tras Aidukonis, Elena Konotusky, An-tanas Vasylya, Mattas Supreme, Pranas Didžiūnas, Juozas Nelubavičius, Julė Gaubienė, Matas Lenkauskas, Marė Čepia, Pranė Šlanina, Jonas Popelis, Povilas Balesky, Antanas Kučinskas, Aleksandras Cesonis, Mor-ta Karoskas, Juozas Wasley, Antanas Ogas, Juozas Lynch, Ona Daugirt, Jurgis Juozaitis, Edvardas Katali-šius, Marė Klinaikienė, Ona Valči-ūla, Mykolas Steplaitis, Elzbieta Karokienė, Ona Smalickas, Juozas Alilkauskas, Bernardas Galavynas, An-drius Ocasilis, Antanas Benedikaitis, Konstantija Saclca, Bakrus Milius, Vincas Metuskis, Valentas Zarkaus-

BINGHAMTON, N. Y.

Piknikas Sesučių Naudai Šv. Kazimiero parapijos choras rengia pikniką Pranciškietų se-sučių naudai, kurios taip gražiai lavina mūsų parapijos jaunimą. Jos suorganizavo merginų draugiją—vyresniųjų ir jaunesniųjų sodalietį, mokina vaikčius, moksleiviją; jos labai gerą darbą daro šioje kolonijoje.

Į šį pikniką pasikvieskite savo kaimynus ir pažįstamus lietuvius iš Schenectady, Albany, Troy, Fort Plain, Herkimer, Utica ir Rochester. Pirkite visi pasima-tysime, pažaisime ir pasivaikšio-sime po parką bei pasidalinsime mintimis.

Šiame piknikė nebus nei alkanų, nei ištroškusių. Visi bus patenkinti. Orkestro aidai neduos niekam ramybės, skatins visus linksmiai pasifokti.

Visi iš visur keliaukime į pik-niką, kuris bus rugpjūčio 30 d. Šv. Kazimiero parapijos parke, Widow Susan Road, Amsterdam, N. Y. Raportieris

Lietuvos Generalinio Konsulato Ieškomi

NAUJOKAITIS, Juozas, gyvenąs Boston, Mass. KESYLIUS, Pranas, gyvenąs Indiana Harbor, Ind., kilęs iš Lietu-vos, Beičių kaimo, Rokiskio valdžios. Ieškomeji ar apie juos žinantieji prašomi rašyti Lietuvos Gene-raliniam Konsulatui, 41 West 82nd St., New York, N. Y.

Petronėlė Lamsargienė

Užlaikau visokių valstų nuo rožių, žaisduoty (ronoty) kojų ir nuo kau-čiū gėlimo. Taipgi turin Galingą Gydy-mo Mestį nuo Reumatizmo. Kuris tu-rėto kokius nevalikimus, kreipkitės, duosiu gerą patarimą ir būsit paten-kinti. PET. LAMSARGIENE 1814 E. Water St., Philadelphia, Pa.

KAIP TAPTI AMERIKOS PILIEČIU?

Tai yra labai naudinga knygutė, kuri daug padės tiems, kurie ruošiasi gauti Amerikos pilietybės antruosius po-pierius. Joje yra trumpai suglausti klausimai ir ata-sakeriai anglų ir lietuvių kalbose. Knygutė mažo for-mato. Gali moterys ją išidėti į ridikulių (pocketbook). Didelės raidės, spauda aiški. Norintieji gauti knygu-tę—"Kaip Tapti Amerikos Piliečiu?", įdėkite į kon-vertą 25c. Ir pasiųskite "GARSUI", P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.

OUTLINE OF LITHUANIAN-AMERICAN RELATIONS

On July 26, 1922, twenty years ago, the Government of the United States of America recognized Lithuania de jure. It is, therefore, appropriate on this occasion to review the relations that have existed between the two nations before and after this memorable date.

A. At the time of America's discovery in 1492, Lithuania was an independent state already possessing a great past. It was even then, just as it is proud now, of that glorious page in history when, in 1410, Lithuanian and Polish armies, led by two Lithuanian princes, Grand Duke of Lithuania, Vytautas, the Great, outstanding statesman and military leader of contemporary Europe, and his cousin, Jogaila, or Jagellon, King of Poland, defeated the Teuton Knights at Gruenvald and thus checked the German "Drag nach Osten" for centuries.

The first Lithuanians came to this country as far back as 1688. Lithuanians participated also in the American war of independence. Gen. Kosciuszko, who fought for American, French, Polish and Lithuanian freedom, claimed Lithuanian origin. Because of several unsuccessful Lithuanian uprisings, and because of the backwardness of the Russian Czarist regime and its despotism, tens of thousands of freedom-loving Lithuanians migrated to America. Under the Czarist regime Lithuanians were deprived of their schools and their literature; even the possession of a single prayer book in the Lithuanian language was considered a crime punishable by exile to Siberia. That dark period of Russia's despotism was chiefly responsible for the emigration to America of 25% of the whole Lithuanian population. Of Baltic peoples, Lithuanians were persecuted the most. But in the United States the Lithuanian enjoyed free press, the right of organization and worship. Books and papers printed in the United States found their way to the home country. American liberties and Lithuanian activities here contributed much towards the restoration of Lithuanian independence which came with the Wilsonian ideas of self-determination of nations.

Fighting with the American Expeditionary Forces in France during the last war, Lithuanians were also fighting for the liberation of Lithuania. There was also a Lithuanian Tag Day proclaimed by the American President, and the American Red Cross came to the aid of Lithuanian war sufferers in Europe. The American Red Cross sent to Lithuania a special mission, headed by Col. Ryan, which distributed large quantities of food, and helped the Lithuanian Red Cross to organize its activities. While on duty guarding the American Mission's headquarters in Kaunas on March 18, 1919, a Lithuanian soldier, Rimutis, was shot by the Germans.

Americans actually fought in the ranks of the Lithuanian army for the independence of Lithuania. In Kaunas, in 1919, a Brigade of America volunteers was in the process of organization. One officer of this Brigade, Lt. Samuel J. Harris, on February 24, 1920, was killed fighting in Lithuania against the invaders. Lt. Harris is buried here at the National Cemetery in Arlington. Grateful Lithuanian-Americans raised a fund and erected a distinguished monument with a symbolic inscription.

Senators Lodge, King, Chandler, McAdoo and others contributed to Lithuania's cause for independence.

An unofficial Lithuanian representative took up his residence in Washington, D. C., and an Information Bureau was permitted to function here.

An American-Baltic Society, led by Mr. R. H. Caldwell was also helpful. Upon the arrival in the United States towards the end of 1919 of a Lithuanian Mission (Jonas Vileišis, P. Zadeikis, Rev. J. Ziilius), Lithuanian-Americans contributed to Lithuania's needs by purchasing Lithuanian Liberty Bonds for a sum of nearly \$2,000,000.

B. Lithuania's independence was proclaimed in her historic capital Vilnius on February 16, 1918.

A few months later, July 4, 1918, President Wilson in his Mt. Vernon address referred to subject peoples of the Russian empire in the following manner:

"Centuries of subjugation have not destroyed the racial aspiration of the many distinct peoples of eastern Europe; nor have they accepted the sordid ideals of their political and military masters. They have survived the slow persecution of peace as well as the agonies of war, and now demand recognition of their just claims to autonomy and self-government. Representatives of these races are with you today, voicing their services in the common cause. I ask you, fellow citizens, to unite with them in making this, Our Independence Day, the first that shall be consecrated to a declaration of independence for all the people of the world."

Hon. Norman H. Davis, Acting Secretary of State, (see Papers Relating to Foreign Relations of the United States, 1921 vol. II pp. 753), made the following important statement:

"There is no intention on the part of this Government officially to restore the former boundaries of the Russian Empire, nor to impose on any of the non-Russian territories the will of the Great Russians."

The American Commissioner at Riga, Mr. Young, in his communication to the Department of State on April 6, 1922, wrote:

"The simple fact is that these nationalities, (Letts, Estonians and Lithuanians) though unquestionably animated by nationalistic aspirations, preferred the creation and establishment of what may be termed modern civilized governments to their existence either as a part of Soviet Russia under a communistic regime or with the status of autonomous soviet republics. Whatever their future may be, it is certain that their action in proclaiming their independence has resulted in the maintenance of at least this part of the former Russian Empire free from ravages and destruction of communism and bolshevism."

(Papers Relating to Foreign Relations of the United States 1922 volume II pp. 871)

Finally on July 26, 1922, the Government of the United States

recognized Lithuania de jure. With the approval of President Harding, the following announcement was made:

"The Governments of Estonia, Latvia and Lithuania have been recognized either de jure or de facto by the principal Governments of Europe and have entered into treaty relations with their neighbors.

"In extending to them recognition on its part, the Government of the United States takes cognizance of the actual existence of these Governments during a considerable period of time and of the successful maintenance within their borders of political and economic stability.

"The United States has consistently maintained that the disturbed condition of Russian affairs may not be made the occasion for the alienation of Russian territory, and this principle is not deemed to be infringed by the recognition at this time of the Governments of Estonia, Latvia and Lithuania which have been set up and maintained by an indigenous population."

(Digest of International Law. By Green Haywood Hackworth, Legal Adviser of the Department of State, vol. I, pp. 199, 202).

Rejoicing because of America's recognition of Lithuania de jure was great among Lithuanians both at home and abroad. The population of Kaunas staged a spontaneous street manifestation; shouting "valio", they carried the American representatives in their arms.

C. After Lithuania's recognition de jure friendly and sincere relations progressed between the two countries steadily without a single incident.

In the diplomatic-political field, the following treaties and agreements have been concluded between Lithuania and the United States:

1. Agreement concerning postal and telegraphic communication, 1922.
2. Convention concerning exchange of Money Orders, 1923.
3. Extradition Treaty, 1924.
4. Agreement in regard to war debts, 1924.
5. Commercial Agreement, 1925.
6. Treaty of Arbitration, 1928.
7. Treaty of Conciliation, 1928.
8. Agreement concerning war debt payments, 1932.
9. Agreement concerning reduction of visa fees, 1934.
10. Supplementary Treaty of the Extradition Treaty of 1924, 1934.
11. Modifications concerning convention of money orders of 1923, 1934.
12. Agreement concerning annulment of visa fees to non-emigrants, 1937.

13. Treaty concerning naturalization and military service 1937.

14. Treaty of friendship and consular rights 1939. (Soviet invasion of Lithuania on June 15, 1940, prevented its ratification).

Hon. Norman H. Davis, present Chairman of the American Red Cross, in the capacity of Chairman of a Special Commission of the League of Nations, was instrumental in the drafting and the adoption of the Klaipeda (Memel) Convention in 1924.

The Government of the United States maintained a diplomatic representative, with residence in Riga, Latvia, for the three Baltic States: Estonia, Latvia and Lithuania, but beginning with 1937, an American Minister was appointed for Lithuania alone.

D. In the economic field the United States after World War I supplied Lithuania on credit with needed goods to the amount of about five million dollars, part of which Lithuania paid in ready cash. Lithuanians in the United States invested considerable sums in the building up of the industrial, trade and banking establishments in Lithuania. Lithuanian-United States trade relations were increasing. The trade turnover in 1925 was 21,904,600 lits, in 1928—22,890,000 lits, in 1938—13,860,500 lits (over \$2,000,000). Lithuania exported choice meat products, butter, wood, pulp, flax, amber; Lithuania imported automobiles, sewing machines, oils, cotton, etc.

Direct communication by sea between New York and Klaipeda was established as well as American-Lithuanian import and export corporations were set up. Together with Estonia, Lithuanian handicraft was successfully exhibited in ten of the largest American cities. Lithuania participated in the New York World's Fair of 1939-40 and in the Lithuanian Pavilion she had on display many interesting exhibits.

In cultural, educational and other fields tangible results were also reached. A Lithuanian-American Society in Lithuania, Society of American Friends of Lithuania in the United States, and a Baltic-American Society were organized. The English language was introduced in all Lithuanian secondary schools and colleges. The Lithuanian-American flyers, Darius and Girėnas, July 15-17, 1933, and Lt. Felix Valėkus on September 21-22, 1935, by their trans-Atlantic flights to

Lithuania contributed greatly to closer American-Lithuanian relations. A Roman Catholic Congregation of St. Casimir's Sisters of Chicago founded a branch in Lithuania, which did excellent work in the educational field in Lithuania. American Friends of Lithuania donated a replica of the American Liberty Bell to the Lithuanian War Museum. Exchange of students and books was carried on between the two countries, and idea of promoting various excursions between the two countries was rapidly developing; organized excursions of students, sportsmen and business men were quite successful. The Lithuanian-Americans contributed to the organization of the Lithuanian Society of Science in Vilnius, the building of the "Saulė" educational center in Kaunas, the Catholic Priests' and Telsiai. American Jews of Lithuania descent contributed substantially to Jewish educational institutions in all parts of Lithuania. A number of Rockefeller scholarships were accorded to Lithuanian students. University professors of the two countries enjoyed an increasingly wider exchange of ideas. Four Lithuanian Roman Catholic Bishops visited the United States; among them were the former Lithuanian Bishop of Vilnius—J. Matulevičius, and Bishop P. Bučys, who was received by President Hoover. Since the occupation of Lithuania in June 1940, the American Roman Catholic Bishops' Relief Committee contributed to the aid of the suffering Lithuanian people by a sum approximating \$100,000.00. President Smetona and many refugees from Lithuania, after misfortune struck their country, were given refuge in this country.

E. A friend in need is a friend indeed! When Soviet Russia threatened Lithuania and the other Baltic States with force, and on June 15, 1940, invaded Lithuania, the American Government refused to recognize the legality of changes brought on by the application of brutal force. Hon. Sumner Welles, Acting Secretary of State, on June 23, 1940, issued an important statement condemning aggression of one state against another. (See "Lithuanian Situation" of June 15, 1941).

President Roosevelt cheered the Lithuanian people greatly when on October 15, 1940, he received a delegation of Lithuanian-Americans, and on April 18, 1941, received Mr. A. Smetona, exiled President of Lithuania, together with the Lithuanian Minister in Washington. On both occasions, President Roosevelt expressed his confidence that Lithuania will again be free and independent.

Beautiful statements of sympathy and proclamations of a Baltic Day in 1940 were issued by the Governors of the States of New York, Maryland, New Jersey and Massachusetts.

When on June 25, 1941, the Soviet occupation of Lithuania was replaced by the German occupation, the Government of the United States applied the same policy of non-recognition.

Contrary to Soviet Propaganda, Lithuanian people did not accept Russian bolshevik rule in preference to their independence; Lithuanians are now resisting German enslavement with no less determination. When the first news of the Atlantic Charter reached Lithuania, University students of Kaunas and Vilnius staged street demonstrations in honor of President Roosevelt and Prime Minister Churchill. The Lithuanian people view the Atlantic Charter as their hope and promise. Lithuania firmly believes that the great moral and material strength of the original Charter-sponsoring nations will safeguard its spirit and result in final victory.

The words thus set forth certainly are not new. Their connotations are not novel. On the contrary, they are very old. And their efficiency has been demonstrated by triumphant armies. Cromwell's Ironsides went into battle with the Book, and their example doubtless inspired the judgment of Daniel Webster which Mr. Wallace might have quoted: "If we abide by the principles taught in the Bible, our country will go on prospering and to prosper; but if we and our posterity neglect its instruction and authority, no man can tell how sudden a catastrophe may overwhelm us, and bury all our glory in profound oblivion."

Denying the claims of personality, Hitler, as the Vice President sees him, is "Satan turned loose". The Nazi dogma, he brands "the last and ultimate darkness". But "the people's revolution is on the march, and the devil and all his angels cannot prevail against. They cannot prevail, for on the side of the people is the Lord. He giveth power to the faint, and to them that have no might. He increaseth

Washington Star

LITHS IN THE SERVICE

FAREWELL PARTY HELD

Hanover, Pa.—A farewell party was held on Saturday evening at the home of Mrs. Helen Gillis, Front St., Hanover, in honor of Joseph, John and Leo Chetaitis, who enlisted in the U. S. Navy and left for their training station this week.

Stanley Chetaitis, a fourth brother was also a honored guest, having arrived on Saturday morning from Camp Pickett, Virginia. He has the rank of Sergeant.

Mrs. Gillis, aunt and Mrs. Anna Kaminsky arranged the party for the four boys.

The center pieces were two large cakes, one inscribed "Farewell" to Joseph, John and Leo and another with "Welcome" to Stanley.

Decorations were red, white and blue.

They are the sons of the late Mr. and Mrs. John Chetaitis who formerly resided on Bliss Street. The mother died in 1939 and the father passed away in June. The Chetaitis brothers were well-known in the Hanover section and liked by everyone.

The honored guests received numerous gifts. Entertainment was provided by the Sakalauskas trio, Vincent, Frank and Leo. F. Komoroski rendered several accordion solos. Song leader was Salamon Bekampis.

At a late hour luncheon was served to the following: Joseph Smetona, Mr. and Mrs. Constine Novashinskas, Mrs. Anna Berasavage, Peter Kaminski, John Vilkelis, Mr. and Mrs. John Krucik, Mr. and Mrs. Anthony Skiptunas, son Anthony, Alex Demivonovich, Mr. and Mrs. Joseph Stonanis, John Alexa, Mrs. Eva Zitkus, Daniel Yunes, Mrs. Mary Skiptunas, Ted Bluey, Cyril Onderko, Salamon Bekampis, Peter Gilbus, Stanley Majewski, Helen, Lottie Lagoss, Martha Jones, Mrs. Mary Simonitis, Mr. and Mrs. Frank Komoroski, Mrs. Margaret Komoroski, Mrs. Anna Kaminsky, daughters, Aldona and Anna, Mrs. Helen Gillis, daughters Dorothy, Helen and Anna, Victoria Chetaitis.

Undertaker Peter J. Matikiewicz of Hanover donated chairs and also a well-received gift.

It was "Sergeant" John Rachunis when he served on the Newport Township (Pa.) police force but the popular Glen Lyon bachelor enters Uncle Sam's fighting forces a "Private" Rachunis. He was inducted last Wednesday. The former police official is in excellent health and his friends feel that it will be but a short time until he again becomes the "Sarge".

Word was received by Mrs. Alex Wilgosh from the War Department that her brother Private Albin Bekampis has reached his destination safely. He is a brother of Sal. Bekampis who does the sport column for the "Garbas". Another brother, Private

Mathew was stationed at Fort Sheridan, Illinois, but he presumably has been sent to a "unknown" destination at this writing.

Corp. Robert E. Miezlauskis, who is stationed at Camp Shelby, Miss., spent a 10-day furlough recently with his mother, Mrs. Margaret Miezlauskis, of Konstin Place, New Britain, Ct.

Pvt. Anthony A. Boben has returned to Camp Livingston, La., after spending a 15-day furlough with his mother, Mrs. Verns Boben, 1110 Moymensing Ave., Philadelphia. He also spent some time in Kingston and Wilkes-Barre, where he was a guest at the home of his uncle, Dr. R. A. Boben, 318 S. Franklin St.

S. G. B.

ARE YOU VICTIM OF XENOPHOBIA?

Xenophobia is a strange-looking word, and naturally so, for it means "an unreasonable fear of strangers". Fear of the cold canvass is a form of xenophobia, and the cure for it is to know in advance what you are going to say in the approach and interview, so that you can go in to see a stranger without stuttering.

Perhaps like many underwriters you are critical of organized sales presentations, thinking of them as "canned talks", and "can't and won't use them". And yet you do use them every day.

Consciously or subconsciously, through constant repetition, you borrow or build up a way of saying what you have often to say.

In making your sales presentations, a definite group of phrases, and above all a definite pattern of the sale, is something that becomes instinctive with you.

Whether or not you do intend it, and whatever you prefer to call it, that is your own organized presentation.

Basically it does not matter whether you build up your own pattern or borrow it piecemeal from the experience of successful underwriters. But of course it does make a whale of a lot of difference how good a chooser you are.

In the matter of xenophobia in cold canvass, what concerns you most is an organized approach to ease you into your organized sales presentation.

—Penn Mut. Letter

KATEKIZMAS

ANGLŲ IR LIETUVIŲ KALBOSE

Parašė Kun. M. J. Duffy, vertė Kun. J. K. Millauskas

KETVIRTOJI LAIDA

Kaina: 20c. už vieną; 18c. perkašt 5 ar daugiau

Kadangi mūsų šeimoms viską dalia giminės kalbos nemoka, tad mokytis bei mokytis praeina tikėjimo dalykus aiškinti lietuvių ir anglų kalbose. Tokioms pamokoms: "Katekizmas" ir "Katekizmas". Vienas puslapis anglų kalba, kitas—lietuvių. Klausimai ir atsakymai trumpi ir lengvai.

Užsakant išsiųsiu |
"GARSO" ADMINISTRACIJA
P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.

VIETINĖS ŽINIOS

RENGKITES I LIETUVIŲ DIENĄ

MUZ. BRONIS VOVERIS, Jungtinio Choro Dirigentas

Kaip jau žinoma, Darbo Dienoje, rugsėjo 7-tą, Sans Souci parke įvyks Wyoming Klono Lietuvių Diena.

Rengia "Dainos" draugija, kuri sudaro Wyoming Klono lietuvių katalikų parapijų chorai.

5-tą valandą po pietų gražiame ir ruimingame parke pavilijone įvyks kalbų ir dainų programa.

Dainuos jungtinis choras vadovaujant muz. Broniui Voveriui. Įspildys naujas gražias lietuvių dainas.

Kalbės įžymus vilniečių lietuvių veikėjas, pasprukęs iš okupantų nagų, kun. dr. K. Gečys.

Programos vedėju bus adv. Jonas Nanorta.

Rengėjai kviečia Wyoming Klono ir kaimyniškų rajonų lietuvių-lietuvaiteis, senus ir jaunus, dalyvauti Lietuvių Dienoje ir maloniai praleisti laiką.

UŽKVIETIMAS

LRKSA 4-tos apskrities valdyba užkvičia visus metinio išvažiavimo rengėjus ir darbininkus į pramonę sekmdienį, rugsėjo 6-tą, Lietuvių Piliiečių Klubo sveitainėje, 91 N. Main St., Pittston. Pradžia 2 P. M.

Po užkandžių pasitarsime apie tolimesni apskrities veikimą. P. Jurevičius, pirmin. P. V. Zdanavičius, sek.

LANKĖS KOMEDIJONTAI ABBOTT IR COSTELLO

Šeštadienį, rugpjūčio 22-ą, Wyoming Klono atlanke garsūs judamųjų paveikslų artistai komedijontai Bud Abbott ir Lou Costello.

Jų kelionės tikslas—paskatinti U. S. karo bonų pirkimą.

Redington viešbuty, Wilkes-Barre, buvo surengti pietūs, kurių metu išpirkta už \$388,000 karo bonų ir pažadėta išpirkti už apie \$10,000.

Komedijontų priėmimu rūpinosi Wyoming Valley Labor Victory Committee, kurį sudaro C. I. O., A. F. L. ir Brotherhood of Railway Trainmen delegatai.

EYNON, PENNA.

Metinė Sv. Marijos Parapijos Vištienos Vakarienė

Rengiama Rugsėjo 5-tą. Pradžia penktą valandą po pietų.

Kun. J. A. Auruševičius yra garbės pirmininkas, Elena Kanaševičienė—pirmininkė, B. Cashner—asistentė.

Visi prašomi atsilankyti ir pasilinkaminti. M. Galgauskaitė

DIDELEMIS RAIDĖMIS MALDAKNYGE

MALDŲ ŠALTINIS

Išleido Kun. Pr. J. JUSKAITIS

Ji yra nedidelio formato 5 1/4 x 8 1/4 colių; 482 puslapių, odos apdarais, auksuotais kraštais, apie pusę colio storumo. Naujausias ir gražiausias maldos. Kaina su pristatymu tik \$2.50. Pinigus su užsakymu siųskite: "GARSAS", P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.

MIRĖ G. TOMASCIK

Rugpjūčio 21-ą, rytė, mirė įžymus slovakų veikėjas, buvęs National Slovak Society prezidentas George Tomascik, 53 metų amžiaus, gyv. Wilkes-Barre, Pa. Velionis turėjo plačių pažinčių lietuvių tarpe.

KINGSTON

JUOZAS STRAGAUSKAS ŽUVO TROKO NELAIMEJ

Rugpjūčio 22-ą gauta žinia, kad U. S. armijos kareivis Juozas Stragauskas, 25 metų amžiaus, žuvo troko nelaimėje, Georgia valstijoje. J. Stragauskas gyvena 744 Main St., Edwardsville. Jo tėvas ir motina yra mirę. Brolis Jonas gyvena Detroito.

Juozas Stragausko kūną parvežė ir pašarvojo Sukviečių laidojimo įstaigoje. Antradienį, rugpjūčio 25-tą palaidotas iš Sv. Marijos bažnyčios parapijos kapuose.

LUZERNE

GIMTADIENIO PARTĖ DEL MRS. WHITMAN

Mrs. A. Whitman gimtadienio proga, jos gausingi draugai surengė jai surpise party. Laikas praleistas linksmiai. Jonas Džiugas ir Juozas Dambrauskas dainavo "kalakutiškas" dainas, o Al. Whitman ir Petras Zdanavičius—džukiškas.

Partėje dalyvavo šie: Mr. ir Mrs. Al. Wickman, Mr. ir Mrs. Francis Stefanko, Mr. ir Mrs. John Juskevičius, Mr. ir Mrs. Frank Uter, Mr. ir Mrs. Mike Uter, Mr. ir Mrs. Peter Stravinskis, Mrs. Margaret Stravinskis, Joseph Shulin, Arline Wickman, Mary Shulin, Bernadine Wickman, Gertrude Shulin, Jerry Stravinskis, Dolores Uter, Eleaine Wickman, John Kamus, Dorothy Uter, Peter Žemaitaitis, Mrs. Anna Džiugas, Ruth Žemaitis, Michael Uter, Mrs. Kamus, Richard Uter, Mr. ir Mrs. Joseph T. Saniukynas, Mr. ir Mrs. Peter Zdanavičius, Mr. ir Mrs. Dominick Staniukynas, Mr. ir Mrs. Anthony Žemaitis, Mrs. Chesnienė (Brooklyn), Mr. ir Mrs. John Džiugas, Mr. ir Mrs. Walter Wickman, Jr., Mr. ir Mrs. Frank Wickman, Mr. ir Mrs. Juozas Dambrauskas, Mr. ir Mrs. Walter Wickman, Sr., Mr. ir Mrs. Joseph Jerašius, Mr. ir Mrs. William Jerašius. Buvęs

MIRĖ

A. a. Pranas Klucitas, 40 metų, gyv. 79 Chestnut St., Larksville, rugpjūčio 19-tą žuvo Glen Alden kompanijos Lance kasykloje. Palaidotas rugpjūčio 22-ą iš Plymouth'o Sv. Kazimiero bažnyčios parapijos kapuose. Paliko tėvą, brolius Petrą ir Joną, seseris Mrs. H. Carter ir Mrs. M. Sampson, pusbrolių Joną.

A. a. Vincas Suckus, 70 metų, gyv. 112 Oxford St., Lee Park, mirė rugpjūčio 21-ą Mercy ligoninėje, palaidotas rugpjūčio 24-tą, iš Plymouth Sv. Kazimiero bažnyčios parapijos kapuose. Velionis buvo vienas iš Sv. Kazimiero parapijos organizatorių. Paliko žmoną Pelagiją, sūnų ir dvi dukteris.

A. a. Jonas Bendokas, 32 Ridge St., Korn Krest, palaidotas rugpjūčio 22-ą iš Hancock'o Sv. Juozapo bažnyčios Sv. Marijos parapijos kapuose. W. namie.

TRYS BROLIAI LEITENANTAI KARINEJE TARNYBOJE

LT. (JG) KLEM MASLAUSKAS

LT. (SG) VINCAS MASLAUSKAS

LT. EDVARDAS MASLAUSKAS

Trys broliai, sūnūs žinomos laidotuvių direktorės Mrs. Onos S. Maslauskienės, 388 W. Main St., Plymouth, Pa., tarnauja Dėdės Samo kariuomenėje leitenantais.

Lt. Klemensas Maslauskas neseniai paskirtas U. S. Laivyno rezervu oficeriu, randasi U. S. S. Prairie State, New York City. Jis buvo Plymouth'o High School fakulteto nariu ir beno direktorium. Jis yra baigęs Penn State kolegiją.

Lt. Vincas Maslauskas U. S. Laivyno oficerium tapo 1939 metais. Jis yra užbaigęs Northwestern universitete dantisterijos mokslą. Jis dabar randasi su U. S. mariniais kur nors Pacifiko karo zonoje.

Lt. Edvardas Maslauskas pereitą balandžio mėnesį baigė Army Air Corps mokyklą, Kelley Field, Texas. Jis apledo Penn State kolegiją ir pastojos kadetu. Dabar jis randasi su kovojančių lakūnų skvadronu kur nors Europoje.

Leitenantai Maslauskai yra Plymouth'o Švento Kazimiero lietuvių parapijos nariai. Būdami civiliais, jie uoliai dalyvaudavo Wyoming Klono lietuvių organizacijų judėjime ir veikloje.

Leitenantams Maslauskams linkime geriausios kloties garbingai atlikti militares pareigas Amerikos ir visų laisvų mylinčių žmonių gerovei!

KELIONĖ I KALNUOTĄ VASAROS ĮVYKIAI ŠVENTO PRANCIŠKAUS VIENUOLYNE, PITTSBURGH, PA.

Rugpjūčio 16-tą, 8-tą val. ryte teko būti Wilkes-Barre lietuvių Svč. Trejybės bažnyčioje. Pasigerėjom lietuvių bažnyčios gražumu. Wilkesbarriečiai su pasididžiavimu kalba apie savo bažnyčią. Tikrai yra kuo didžiulius, nes bažnyčia gotiško stiliaus, su dviem aukštais bokštais, raudonų plytūkių. Vieną kitatautį paklausėm, kur yra lietuvių bažnyčia, tai jis nurodymas kur eiti pasidžiaugdamas pareiškę, kad "is a rich Lithuanian Church". Norėjau užteiti į "Garsą", bet iš tenykščių lietuvių sužinojau, kad "Garsas" įstaiga sekmdieniais uždaryta, tai skubino mės į busą, kuris mus nugabeno į Gailastingų iš Seserų vienuolį, Dallas, Pa. Šią vietą pasiekėm 10 valandą, t. y. kaip tik į laiką. Vienuolijos priegambiai seserų procesija, uždegtomis rankose žvakėmis, giedodamos jau ęjo į koplyčią. Pasirodė ir Scrantono vyskupas ir keletas kunigų. Pasidarė mums graudu, kad negalėjome pasimatyti su Sister Mary Louis prieš sumą, nes ji šiose iškilmėse turėjo gauti paskutinio įžado žiedą (tokios buvo devynios ir keturios naujokės gavo baltus velionius). Apeigos buvo įspūdingos, reikėjo sunkiai kovoti su ašaromis, kad nugalėjus susijaudinimą. Įspūdingiausias momentas buvo, kada vyskupas dalijo Sv. Komuniją. Čia kiekviena sesuo turėjo iškalbėti savo prižadus kada prieš ją laikė kieliką su Sv. Komunija. Taip visos devynios prižadus kalbėjo atskirai, o ne sykiu. Naujokėm taip nereikia daryti.

Iškilmės nusitęsė dvi valandas. Po šunai kolegijos salėje davė svečiams pietus. Seserų patarnavo prie stalų.

Vienuolyne yra dvi baltimoriečių lietuvaiteis. Jei kitos nori, tai gali su jomis susipažinti antrą sekmdienį kiekvieno mėnesio po pietų. Reikia paspausti durų varpelį, kai atidarys paklaust Sister Mary Louis. Galit su ja lietuviškai kalbėti, ji ten bus visą metą.

Sunki buvo kelionė. Nors valdžia pataria bereikalą nevazinėti, vienok šėštadienio naktį traukiniai ir busai užsigrūdė ekskursantais ir kareiviais.

J. Karalius
Baltimore, Md.

Reguliariai pirkdami J. A. Valstybių Karo Bonus ir Zenklelius jū paremsite Apšaukus programą ir tuo pačiu laiku padėsite sau ir savo šeimynai.

Liepos 4 d. Lietuvių diena vienuolyne parke.

Liepos 5-12—Seselių Rekolekcijos vedamos Pasijonisto, Tėvo Gabrieliiaus iš Scranton, Pa.

Liepos 13-31—Seselių mokytojų kursai, vadovaujant Ses. Kazimieros, C. P., ir menin. p. W. Hockstrausser.

Rugpjūčio 4-11—Seselių antros rekolekcijos vedamos Karmelito, Tėvo Arturo iš Pittsburgh, Pa.

Rugpjūčio 12 d.—Sv. Kiliaros Šventė. Seselių įvilktuvių iškilmės, vadovaujant J. M. prelatai Ambotui iš Hartford, Conn., ir asistuojant d. g. kun. kapelionui J. Skirpkui ir d. g. kun. L. Pečiukevičiui iš Frackville, Pa. Dalyvavo visi Pittsburgho kunigai: kun. M. Kazėnas, kun. J. Jurgutis, kun. J. Misius, kun. Sadauskas, kun. J. Abromaitis, kun. Hamilton, kun. E. Vasiliauskas, kun. J. Arturas, Pranciškonas Tėvas Juvenalis ir klierikas P. Giedgaudas. Iš tolesnių svečių: kun. A. Dambrauskas, M. I. C., Chicago, Ill., brolis Jonas, Salezietis, Hartford, Conn., kun. J. Herdegen, Vandergrift, Pa.

Rugpjūčio 15 d.—Marijos ir Dangu Emimo Šventė. Seselės daro Amžinuosius Įžadus, atnaujina liglaikinius įžadus. Juos priima J. M. prel. Ambotas. Pamokslą sako Pranciškonas, Tėvas Juvenalis.

Rugpjūčio 16 d.—Trys seselės švenčia savo sidabrinį jubiliejų Sv. Pranciškaus vienuolyne. Ses. M. Lucille, Mažrimaitė, iš Chicago, Ill.; Ses. M. Benedikta, Krungelevičiūtė, iš Cleveland, Ohio, Ses. M. Vincenta, Melvydaitė, iš Boston, Mass.

Rugpjūčio 17 d.—Sv. Pranciškaus Vienuolyno 20 metų sukaktis. Iškilmingas Sv. Mišias atnaujina d. g. kun. M. Kazėnas, asistuojant d. g. Tėvui Juvenaliui, O. F. M. ir d. g. Br. Jonui, M. S. Prie šoninių altorių Sv. Mišias laikė d. g. kun. A. Jurgutis ir d. g. kun. kapelionas J. Skirpkus. Pamokslą sukakties proga sakė J. M. Prelatas J. Ambotas.

Rugpjūčio 18 d.—Seselių paskirstymai į parapijines mokyklas.

Rugpjūčio 19 d.—Seselių išvykimas Akademijos autobusu į savo mokyklos centrus: Cleveland, Ohio; Detroit, Michigan; Grand Rapids, Michigan; Kenosha, Wis. Išvyko 40 seselių.

Rugpjūčio 25 d.—Seselės atsiaveikina su Dievo Apvaizdos Kanelnu ir vyksta Akademijos autobusu į savo miestas rytuose: Mahanoy City, Pa.; DuBois, Pa.; Philadelphia, Penna.; Hartford, Conn.

Rugpjūčio 25 d.—Seselės atsiaveikina su Dievo Apvaizdos Kanelnu ir vyksta Akademijos autobusu į savo miestas rytuose: Mahanoy City, Pa.; DuBois, Pa.; Philadelphia, Penna.; Hartford, Conn.

LEGAL NOTICES

SHERIFF'S SALE
Friday, September 11, 1942, at 10:00 o'clock A. M., Court Room No. 1, Court House, Wilkes-Barre, Pa., execution by virtue of writ of lev. fa. No. 94 October Term, 1942, issued out of the Court of Common Pleas of Luzerne County, real estate of George Storz, deceased, situate on the northwesterly side of Hancock Street, being 40 feet in width in front and rear, and being 95.63 feet in length on one side and 95.82 feet on the other side. Being part of Lot No. 43 as designated on plot of lots laid out on lands late of the Estate of Rev. John Dorrance, deceased, said plot being recorded in Deed Book No. 246, page 127, more particularly described in Deed Book No. 470, page 524.

DALLAS C. SHOBERT, Sheriff
PATRICK J. O'CONNOR, Attorney

SHERIFF'S SALE
Friday, September 11, 1942, at 10:00 o'clock A. M., Court Room No. 1, Court House, Wilkes-Barre, Pa., execution by virtue of writ of fi. fa. No. 93, October Term, 1942, issued out of the Court of Common Pleas of Luzerne County, real estate of Joseph O'Donnell and Anna O'Donnell, his wife, situate in Brownstown, Township of Pittston, Luzerne County, Pennsylvania, being 56 feet wide on the northeast side of Lewis Street and 50 feet wide on Morris Street, and 62.98 feet in length on one side and 81.26 feet in length on the other side; being more particularly described in Deed Book No. 570, page 179.

DALLAS C. SHOBERT, Sheriff
PATRICK J. O'CONNOR, Attorney

SHERIFF'S SALE
By virtue of Fi. Fa. No. 14, October Term, 1942, issued out of the Court of Common Pleas of Luzerne County, Pennsylvania, there will be exposed to public sale on Friday, September 11, 1942, in Court Room No. 1, Court House, Wilkes-Barre, Pennsylvania, at 10 o'clock A. M., the property of Claude L. Dailey, 50 feet in front on East 8th Street, in the Borough of Wyoming, Pennsylvania, and 90 feet in depth, improved with a two story single frame dwelling and garage.

DALLAS C. SHOBERT, Sheriff
JOHN T. MULHALL, Attorney

SHERIFF'S SALE
By virtue of a writ of Fi. Fa. No. 120, October Term, 1942, issued out of the Court of Common Pleas of Luzerne County, Pa., there will be exposed to public sale on Friday, September 18, 1942, in Court Room No. 1, Court House, Wilkes-Barre, Pa., at 10 o'clock A. M., the following properties of Helen Symington Reese located in the Borough of West Pittston, Pa., as follows: (1) Thirty-five (35) feet in front on the easterly side of Race Street and sixty (60) feet in depth, improved with a two story single frame dwelling; (2) Forty-four (44) feet in front on the Westerly side of Linden Street and sixty (60) feet in depth, improved with a two story double frame dwelling.

DALLAS C. SHOBERT, Sheriff
M. J. & JOHN T. MULHALL, Attorneys

Lietuvoje net daržovių ūkininkai neturi teisės pardavinėti vartotojams. Jos turi eiti per "Sodybos" bendrovę.

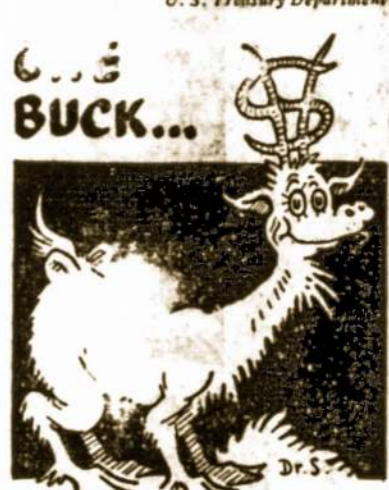
Savitarpinė Pagalba Vilniuje per 4 žiemos mėnesius surinko aukų 351,532 markes. Mieste šelpiama 2,100 žmonių.

Ten Per Cent YOUR INCOME should be going into Bonds and Stamps
U. S. Treasury Department

BUG SWATTERS cost money!
U. S. WAR BONDS-STAMPS
U. S. Treasury Department

One Buck out of Every Ten you earn should be going into U. S. War Bonds-Stamps!
U. S. Treasury Department

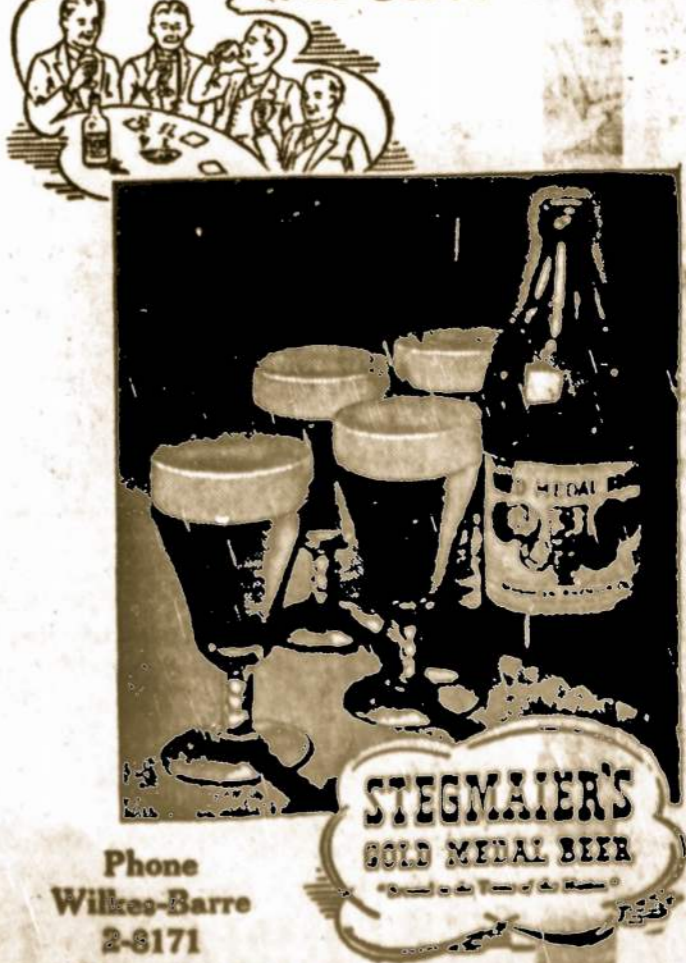
Londonas. — Anglų vyriausybė vieton gen. Auchinleck vyriausiu Aigipto kariuomenės vadu paskyrė gen. Harold Alexander.

DAINUOKIM

"Garsas" išleido vadinaus "SONG SHEETS" su dauguma gražių lietuviškų ir amerikoniškų dainų, kurios yra tinkamos dainuoti bankietuose, krikščionose ir visokiuose susijimuose. Keturių puslapių 36 dainos. Kaina 5 centai. Imanties daugiau uždelsit tuoliai. Užsakykit tuojau.

"GARSAS"
73 E. South St., P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.

A Quart of Stegmaier's Beer Will Serve FOUR!

Phone Wilkes-Barre 2-6171
TECHNICAL BREWING COMPANY, WILKES-BARRE, PENNSYLVANIA